PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENÓW POŁOŻONYCH W OBRĘBACH GEODEZYJNYCH TARŁO,TARŁO KOLONIA I KLEMENTYNÓW

Autorzy:

Elżbieta Mazurek

Sylwester Becz

sierpień 2019

Spis treści

I. WPROWADZENIE ... 5

II. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA ... 5

III. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA ... 5

IV. MATERIAŁY WYJŚCIOWE ... 6

V. METODY BADAWCZE ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ... 7

VI. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH ZAŁOŻENIACH PROJEKTU ZMIANY PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI ... 8
- 6.1. ZAKRES ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ... 8
- 6.2. POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI ... 9
- 6.3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBLA MIĘDZYNARODOWEGO, WSPÓLNOTOWEGO I KRAJOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE ... 12

VII. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO I KULTUROWEGO TERENÓW OBJĘTYCH PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU ... 13
- 7.1. POŁOŻENIE, UŻYTKOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU ... 13
- 7.2. POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE I RZEŹBA TERENU ... 14
- 7.3. BUDOWA GEOLOGICZNA I WARUNKI GRUNTOWE ... 14
- 7.4. WODY POWIERZCHNIOWE ... 18
- 7.5. WODY PODZIEMNE ... 18
- 7.6. GLEBY ... 20
- 7.7. WARUNKI KLIMATYCZNE ... 20
- 7.8. SZATA ROŚLINNA ... 21
- 7.9. FAUNA ... 24
- 7.10. POWIĄZANIA PRZYRODNICZE ... 24
- 7.11. WALORY PRZYRODNICZE, KRAJOBRAZOWE I KULTUROWE ... 24
  - 7.11.1. WALORY PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE ... 24
  - 7.11.2. OCHRONA PRZYRODY ... 25
  - 7.11.3. OCHRONA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO ... 25

VIII. NATURLNA ODPORNOŚĆ ŚRODOWISKA NA DEGRADACJĘ ORAZ JEGO ZDOLNOŚĆ DO REGENERACJI ... 25
- 8.1. ODPORNOŚĆ LITOSFERY ... 26
- 8.2. ODPORNOŚĆ BIOSFERY ... 26
- 8.3. ODPORNOŚĆ PEDOSFERY ... 26
- 8.4. ODPORNOŚĆ HYDROSFERY ... 27
- 8.5. ODPORNOŚĆ ATMOSFERY ... 29

IX. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA ... 29
- 9.1. STAN CZYSTOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO ... 29
- 9.2. STAN CZYSTOŚCI HYDROSFERY ... 31
- 9.3. STAN CZYSTOŚCI PEDOSFERY ... 33
- 9.4. JAKOŚĆ KLIMATU AKUSTYCZNEGO ... 33
- 9.5. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE ... 34

X. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ... 34

XI. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ... 35
- 11.1. OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH ... 35
- 11.2. OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH ... 37

11.3. ŁAD PRZESTRZENNY, KSZTAŁTOWANIE I OCHRONA KRAJOBRAZU 37
11.4. OCHRONA ZABYTKÓW 37
11.5. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ ORAZ UCIĄŻLIWOŚĆ AKUSTYCZNA 38

XII. PROGNOZA WPŁYWU PROJEKTU ZMIANY PLANU NA FUNKCJONOWANIE I JAKOŚĆ ŚRODOWISKA 39
12.1. IDENTYFIKACJA ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJACYCH ZE ZMIAN W PRZEZNACZENIU TERENÓW 39
12.2. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY PLANU NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA NATURALNEGO 40

XIII. ZMIANY W FUNKCJONOWANIU ŚRODOWISKA 48

XIV. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU 48

XV. OCENA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH W ASPEKTACH ŚRODOWISKOWYCH 51

XVI. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM USTALEŃ PROJEKTU PLANU 52

XVII. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU 53

XVIII. WSKAZANE TRUDNOŚCI PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY, WYNIKAJĄCE Z CHARAKTERU ZMIAN 53

XIX. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU 53

XX. PODSUMOWANIE I WNIOSKI 54

XXI. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 54

I. WPROWADZENIE

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach geodezyjnych Tarło, Tarło Kolonia i Klementynów, opracowywanego na podstawie *uchwały Nr V/39/19 Rady Gminy Niedźwiada z dnia 29 marca 2019 roku w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach geodezyjnych Tarło, Tarło Kolonia i Klementynów.*

II. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Podstawę prawną sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko stanowi art. 46 pkt. 1 *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (*tekst jednolity z dnia 3 października 2018 roku Dz. U. 2018 poz. 2081 z późn. zm.*). Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Przez strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko rozumie się, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 14 ustawy, postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu, studium i programu, obejmujące w szczególności:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziały społeczeństwa w postępowaniu.

III. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Określa go *art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (…),* zgodnie z którym prognoza zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jego przeprowadzania;
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- istniejące problemy oraz cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania;

przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko;
- rozwiązania alternatywne, o ile zostanie wykazane, że istnieją możliwości ich wprowadzenia.

Zgodnie z *art. 52 ust. 1 ustawy ooś* informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie analizowanego dokumentu.

Prognoza uwzględnia także ustalenia Zamawiającego, który uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie – pismo znak: WOOŚ.411.32.2019.AM z dnia 17 czerwca 2019 roku oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Lubartowie - pismo znak: ONS-NZ.700/26/2019, doręczonego dnia 21 czerwca 2019 roku. Stosownie do zaleceń Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie zakres prognozy pogłębiono o:

- wpływ projektowanej zmiany planu na istniejące i projektowane na terenie gminy ujęcia wód podziemnych wraz z wyznaczonymi strefami ochronnymi;
- wpływ realizacji ustaleń projektu zmiany planu na zmiany klimatyczne oraz różnorodność biologiczną;
- analizę ustaleń projektu zmiany planu w zakresie uwzględnienia celów i kierunków adaptacji do zmian klimatu, o których mowa w „*Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*" opracowanym przez Ministerstwo Środowiska.

IV. MATERIAŁY WYJŚCIOWE

Prognozę dotyczącą projektu zmiany miejscowego planu sporządzono w oparciu o dostępne materiały, publikacje mapowe, literaturę oraz własne obserwacje terenowe. Opracowanie wykonano na podstawie:

- wizji terenu;
- analizy projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach geodezyjnych Tarło, Tarło Kolonia i Klementynów;
- analizy obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Niedźwiada zatwierdzonego uchwałą Nr XXIII/97/04 z dnia 29

września 2004 r., zmienionego uchwałami Nr XII/48/07 z dnia 23 listopada 2007 r. oraz Nr XVIII/127/12 z dnia 27 listopada 2012 r., Nr XV/107/16 z dnia 7 października 2016 r.;

- analizy projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Niedźwiada, sporządzanego na podstawie uchwały Nr XXIX/194/17 Rady Gminy Niedźwiada z dnia 30 listopada 2017 roku w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Niedźwiada;
- analizy ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- analizy opracowania ekofizjograficznego podstawowego sporządzonego na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Niedźwiada oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w granicach miejscowości Niedźwiada, Niedźwiada Kolonia, Górka Lubartowska, Brzeźnica Leśna, Klementynów, Pałecznica Kolonia i Tarło na terenie gminy Niedźwiada;
- analizy archiwalnych materiałów fizjograficznych i geologicznych;
- analizy dokumentów o charakterze regionalnym, w tym w szczególności Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego oraz Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020;
- analizy Raportów o stanie środowiska województwa lubelskiego;
- literatury przedmiotu i obowiązujących w dniu podjęcia uchwały o przystąpieniu do opracowania projektu zmiany Studium, aktów prawnych (spis w załączeniu), o ile tak stanowią przepisy szczególne.

Ilekroć w przedmiotowym dokumencie jest mowa o „*projekcie miejscowego planu*", bądź „*projekcie dokumentu*", należy przez to rozumieć „projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach geodezyjnych Tarło, Tarło Kolonia i Klementynów". Analogicznie, poprzez określenie „*prognoza*" należy rozumieć „prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach geodezyjnych Tarło, Tarło Kolonia i Klementynów".

V. METODY BADAWCZE ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Informacje uzyskane z materiałów wymienionych powyżej pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego gminy Niedźwiada w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na ich podstawie określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód i klimatu akustycznego oraz wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru gminy. Ponadto w prognozie dokonano analizy i oceny ustaleń projektu planu oraz skutków jego realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy, podatności poszczególnych terenów na degradację oraz konieczności przeprowadzenia przekształceń funkcjonalno-przestrzennych omawianego obszaru.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń projektu planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście – stopień ogólności ustaleń projektu planu.

VI. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH ZAŁOŻENIACH PROJEKTU ZMIANY PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

6.1. ZAKRES ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU

Nadrzędnym celem projektu miejscowego planu, zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach geodezyjnych Tarło, Tarło Kolonia i Klementynów sporządzony został w oparciu o uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne oraz potrzeby lokalne. Zakres zmiany planu dotyczy pojedynczych terenów położonych w obrębach geodezyjnych Tarło, Tarło Kolonia i Klementynów. Zgodnie z uzasadnieniem do uchwały o przystąpieniu do zmiany planu, celem było dokonanie zmian w przeznaczeniu terenów oraz zasad zabudowy i zagospodarowania terenów, na wniosek właścicieli nieruchomości.

Szczegółowo plan dotyczy:

- przeznaczenia terenu w granicach działek ozn. nr ewid. 519/1 i 515 w obrębie geodezyjnym Tarło pod funkcje zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (1MN) i drogę wewnętrzną (2KDW), który w obowiązującym planie przeznaczony jest pod funkcje zabudowy zagrodowej (RM) oraz tereny upraw polowych, ogrodniczych i sadowniczych (R),
- przeznaczenia terenu w granicach działek ozn. nr ewid. 160 i 161 w obrębie geodezyjnym Tarło pod funkcje zabudowy zagrodowej (3RM), przy zachowaniu fragmentu terenów rolniczych (4R) i terenu dróg publicznych (pas poszerzenia istniejącej drogi 6KD);
  w obowiązującym planie teren ten przeznaczony jest częściowo pod funkcje zabudowy zagrodowej, natomiast w większości stanowią go tereny upraw polowych, ogrodniczych i sadowniczych (R),
- przeznaczenia terenu w granicach działek ozn. nr ewid. 349/2 i 350 w obrębie geodezyjnym Tarło pod funkcje zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (7MN) i zabudowy zagrodowej (8RM), który w obowiązującym planie stanowi teren łąk i pastwisk (RZ),

- przeznaczenia terenów położonych w granicach działek ozn. nr ewid. 271/2, 267/2, 268/6, 268/7 i 268/3 w obrębie ewid. Tarło Kolonia pod funkcje zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (9MN, 10MN, 11MN) i zabudowy zagrodowej (12RM i 13 RM) oraz dróg publicznych (14 KD oraz 15KD, 16KD i 17KD – poszerzenia istniejących dróg);
  w obowiązującym planie tereny te przeznaczone są częściowo pod funkcje zabudowy zagrodowej, dróg publicznych, natomiast w większości stanowią tereny upraw polowych,
- przeznaczenia terenów położonych w granicach działek ozn. nr ewid. 330/3, 331/2, 332/2 i 378/2 oraz 352 i 353 w obrębie geodezyjnym Klementynów pod funkcje zabudowy zagrodowej (18RM i 19RM) oraz drogi publicznej (20KD) – w zakresie zmiany linii zabudowy oraz zmiany układu komunikacyjnego.

6.2. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Opracowanie projektu zmiany miejscowego planu wykonane zostało zgodnie z ustaleniami projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Niedźwiada, opracowywanego na podstawie uchwały Nr XXIX/194/17 Rady Gminy Niedźwiada z dnia 30 listopada 2017 roku w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Niedźwiada. Ponadto projekt planu jest zgodny z innymi dokumentami planistycznymi i strategicznymi rangi regionalnej i lokalnej.

❖ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego Nr XI/162/2015 z dnia 30 października 2015 r. to dokument określający kierunki zagospodarowania przestrzennego na szczeblu regionalnym. Plan wskazuje inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym, w tym wojewódzkim, które realizowane będą na terenie gminy Niedźwiada. Są to:

- rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 815 relacji: Wisznice, Parczew, Siemień, Lubartów od km 26+662 do km 61+015,
- modernizacja linii kolejowej nr 30 Lubartów – Parczew,
- budowa ropociągu surowcowego Brody – Płock. Powyższe inwestycje nie są planowane na terenach objętych zmianą planu, a przeznaczenie terenów zgodnie z projektem dokumentów nie będzie powodowało kolizji przestrzennych z inwestycjami o znaczeniu ponadlokalnym.

❖ Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030)

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020 została przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 24 czerwca 2013 r. W SRWL wskazane zostały *Obszary Strategicznej Interwencji (OSI),* które stanowią przestrzenne odzwierciedlenie potencjałów i problemów rozwojowych, zidentyfikowanych na obszarze województwa. Stanowią one wyznacznik obszarów o szczególnych potencjałach rozwojowych, jak również obszarów problemowych o znaczeniu priorytetowym dla samorządu województwa. Gmina Niedźwiada znajduje się w Obszarze Ochrony i Kształtowania Zasobów Wodnych. Interwencja w tym obszarze powinna obejmować działania mające na celu poprawę

bezpieczeństwa poprzez eliminowanie zagrożeń powodziowych oraz będzie służyć zrównoważonemu rozwojowi funkcji ochronnych i gospodarczych (w np. tym turystycznych) na obszarach o różnym stanie zainwestowania i statusie ochrony przyrody i krajobrazu (korytarze ekologiczne o randze europejskiej i krajowej).
Projekt zmiany planu nie odnosi się bezpośrednio do strategii rozwoju województwa lecz nie koliduje z jej celami.

- **Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023**

Priorytetowymi obszarami przyszłej interwencji w ramach Programu Ochrony Środowiska powinny być:

- ✓ ochrona powietrza i klimatu - w zakresie ograniczenia niskiej emisji pyłów i poprawy jakości powietrza;
- ✓ ochrona przed zagrożeniem hałasem - w zakresie ograniczenia narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas drogowy;
- ✓ gospodarowanie wodami - w zakresie poprawy jakości oraz ilości wód powierzchniowych i podziemnych;
- ✓ gospodarka wodno-ściekowa - w zakresie efektywnych rozwiązań dla gromadzenia i oczyszczania ścieków w zabudowie rozproszonej.

W zakresie możliwym do realizacji na poziomie gminy, w/w działania uwzględnione zostały w zapisach miejscowego planu poprzez ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej. Nie mniej jednak zmiany wprowadzone projektem zmiany planu nie mają bezpośredniego odniesienia do zapisów POŚWL.

- **Program ochrony środowiska dla powiatu lubartowskiego na lata 2018 – 2020 z perspektywą do roku 2024.**

Celem strategicznym Programu jest „*Zrównoważony rozwój powiatu lubartowskiego przy zachowaniu walorów środowiska naturalnego*”. Obszar przyszłej interwencji obejmować powinien:

I. Ochronę klimatu i jakości powietrza.
II. Zagrożenie hałasem.
III. Pola elektromagnetyczne.
IV. Gospodarowanie wodami.
V. Gospodarka wodno – ściekowa.
VI. Zasoby geologiczne.
VII. Gleby.
VIII. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.
IX. Zagrożenia poważnymi awariami.

Każdy obszar środowiska wymaga prowadzenia działań mających na celu poprawę jakości środowiska. W zakresie możliwym do realizacji na poziomie gminy, w/w działania uwzględnione zostały w ustaleniach projektu miejscowego planu poprzez ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej.

- **Program ochrony środowiska dla Gminy Niedźwiada**

Celami realizacji Programu ochrony środowiska są poprawa stanu i ochrona środowiska przy jednoczesnym zapewnieniu rozwoju społeczno – gospodarczego. Wyznaczone zostały obszary strategiczne, którymi są:

1. Ochrona gleb, powierzchni ziemi i kopalin.
2. Poprawa jakości wód oraz racjonalna gospodarka wodno – ściekowa.
3. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego.
4. Zmniejszenie uciążliwości hałasu.
5. Ochrona przed nadzwyczajnymi zagrożeniami.
6. Ochrona walorów przyrodniczych.
7. Ochrona zasobów kopalin i wód podziemnych.
8. Edukacja ekologiczna mieszkańców.

W zakresie możliwym do realizacji na poziomie gminy, w/w działania uwzględnione zostały w zapisach projektu zmiany planu poprzez ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej.

- **Strategia Rozwoju Gminy Niedźwiada na lata 2016 – 2023**

Za cel generalny uznano *Osiąganie zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego poprzez poprawę warunków życia mieszkańców i zwiększanie konkurencyjności gminy*. Mając na uwadze powyższe w dokumencie wyodrębnione zostały 3 priorytety rozwoju:

Priorytet I: Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenie gminy Niedźwiada.

Priorytet II: Podnoszenie konkurencyjności gminy oraz wspieranie lokalnych inicjatyw gospodarczych.

Priorytet III: Poprawa jakości życia mieszkańców oraz aktywizacja i rozwój społeczności lokalnej.

W zakresie możliwym do realizacji na poziomie gminy, w/w działania uwzględnione zostały w zapisach projektu zmiany planu poprzez ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej.

- **Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Niedźwiada na lata 2016 - 2020**

Zgodnie z Programem ochrony powietrza dla strefy lubelskiej przyjętym Uchwałą Nr XXXVII/607/2013 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 25 listopada 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2013 r., poz. 5187), gmina Niedźwiada zakwalifikowana została do strefy lubelskiej, w której stwierdzono przekroczenie poziomu stężeń warunkujących ochronę zdrowia, tj. dopuszczalnego 24-godzinnego dla pyłu PM10. Celem strategicznym Planu jest „*Zmniejszenie zużycia energii oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych do środowiska w obszarze gminy Niedźwiada, dzięki zarządzaniu w sposób zrównoważony na rozwoju gminy i komfortu życia mieszkańców*”.

W zakresie możliwym do realizacji na poziomie gminy, w/w działania uwzględnione zostały w zapisach projektu zmiany planu poprzez ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej.

6.3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBLA MIĘDZYNARODOWEGO, WSPÓLNOTOWEGO I KRAJOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE

Opracowanie projektu miejscowego planu wymaga uwzględnienia zasad, priorytetów i celów wyznaczonych przez dokumenty o charakterze międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Nieznaczne zmiany dokonane zgodnie z uchwałą intencyjną w sprawie przystąpienia do zmiany planu trudno jest rozpatrywać w kontekście zgodności z dokumentami szczebla międzynarodowego i krajowego, odnoszącymi się do ochrony środowiska. Niemniej jednak w odniesieniu do zapisów ochrony środowiska zawartych w obowiązującym planie, w którym dokonano analizowanej zmiany, stwierdza się spójność z celami określonymi w poniższych dokumentach:

- ✓ *Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego* – **spójność obu dokumentów w odniesieniu do zdrowia i jakości życia**;
- ✓ *Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa siedliskowa)* – **w obszarze zmiany planu nie występują tereny siedlisk i gatunków chronionych; zagospodarowanie terenów zgodne z zapisami projektu planu nie wpłynie negatywnie na przedmiot ochrony obszarów prawnej ochrony przyrody, zlokalizowanych poza granicami obszaru gminy, w tym obszarów Natura 2000 – Dolina Tyśmienicy i Ostoja Parczewska;**
- ✓ *Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska)* – **projekt zmiany miejscowego planu nie stwarza zagrożeń dla wypełnienia postanowień Konwencji, z uwagi na fakt zachowania drożności korytarzy ekologicznych przebiegających poza obszarem objętym opracowaniem projektu planu;**
- ✓ *Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska)* – **projekt planu nie wprowadza ustaleń mogących negatywnie wpłynąć na przedmiot ochrony prawnej obiektów o najwyższych wartościach przyrodniczych, a także nie ingeruje w System Przyrodniczy Gminy. Zakres przestrzenny planu nie powoduje fragmentaryzacji terenów przyrodniczych;**
- ✓ *Konwencja o różnorodności biologicznej* – **ustalenia miejscowego planu nie zagrażają różnorodności biologicznej;**
- ✓ *Plan Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (aktualizacja)* – **projekt planu nie wprowadza nowych, kolizyjnych i zagrażających środowisku wodnemu funkcji;**
- ✓ *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020* – **spójność ustaleń mpzp z celami SPA przejawia się dążeniem do wysokiego poziomu ochrony wód powierzchniowych i gruntowych poprzez zapisy ogólne planu.**

VII. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO I KULTUROWEGO TERENÓW OBJĘTYCH PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU

7.1. POŁOŻENIE, UŻYTKOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU

Tereny zmiany planu na tle gminy Niedźwiada

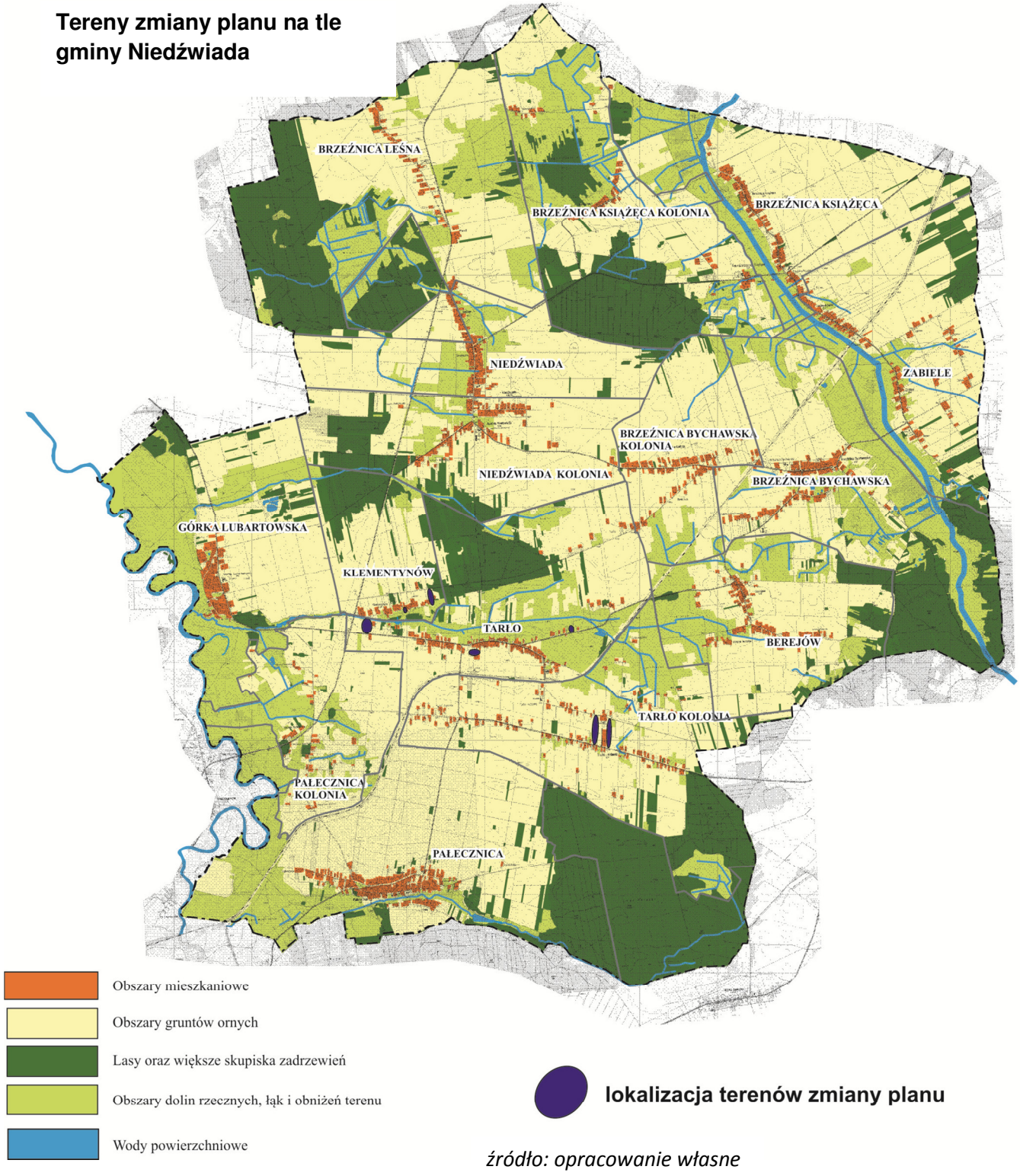

źródło: opracowanie własne

Projekt zmiany miejscowego planu obejmuje tereny położone w miejscowości Tarło, Tarło Kolonia i Klementynów, przy drogach gminnych, w sąsiedztwie terenów głównie zabudowy zagrodowej, a w miejscowości Tarło Kolonia również produkcyjno-usługowej. Nieruchomości objęte projektem są, za wyjątkiem terenu 17RM i częściowo 18RM położonych w Klementynowie, niezabudowane i w obecnym stanie użytkowane są rolniczo. Ewidencyjnie działki stanowią: grunty orne RIVa, RIVb, RV, PsV, ŁIV, Br-RV, Br-PSV.

7.2. POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE I RZEŹBA TERENU

W podziale fizyczno-geograficznym (wg J. Kondrackiego „Regiony fizyczno–geograficzne Polski", 2002 r.), obszary zmiany planu położone są w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Lubartowska, wchodzącej w skład makroregionu Niziny Południowopodlaskiej. Wysoczyznę Lubartowską cechuje krajobraz równinny, miejscami przechodzący w falisty i wzgórzowy, będący jednym z gatunków krajobrazu peryglacjalnego (A. Richling i A. Dąbrowski 1995). Cechami charakterystycznymi tego krajobrazu są: w hydrosferze – zróżnicowana głębokość wód podziemnych i rzadka sieć wód powierzchniowych (na obszarach wzgórzowych – wody są głębokie, często piętrowe), w pedosferze – dominacja gleb rdzawych i bielicowych, zaś w roślinności potencjalnej – przewaga siedlisk tj.: bory mieszane i sosnowe oraz grądy. Deniwelacje obszarów są niewielkie i wahają się 170 – 177 m n.p.m. Na tle obszaru całej gminy, południowo-wschodnia jej część, położona jest na najwyższych rzędnych terenu. Rzeźba terenu na przeważającym obszarze gminy nie stanowi przeszkód i utrudnień dla rozwoju rolnictwa i osadnictwa.

Na terenie gminy Niedźwiada nie zostały wyznaczone osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi, zgodne z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi. Na obszarze gminy Niedźwiada występują natomiast obszary predestynowane do występowania ruchów masowych ziemi. Skoncentrowane są one wzdłuż krawędziowej doliny rzeki Wieprz w okolicach miejscowości Górka Lubartowska oraz Pałecznica Kolonia; nie dotyczą obszarów objętych zmianą planu. Aktualnie dostępne dane to jedynie wstępne informacje o możliwej predyspozycji tych obszarów do ruchów masowych, wynikających z budowy geologicznej i morfologii terenu. Rozpoznanie i udokumentowanie osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami planowane jest na lata 2019 – 2022 w ramach realizowanego projektu p.n. „System Ochrony Przeciwosuwiskowej".

7.3. BUDOWA GEOLOGICZNA I WARUNKI GRUNTOWE

Gmina Niedźwiada znajduje się w zasięgu dwóch geologicznych jednostek strukturalnych tj. krystalicznej platformy wschodnioeuropejskiej i niecki brzeżnej, należącej do struktur Europy Zachodniej.

W budowie geologicznej gminy największe znaczenie posiadają płytko występujące utwory kredowe (mastrycht) wykształcone jako wapienie, kreda pisząca, margle i wapienie margliste. Skały te zalegają do głębokości około 150 m. W zachodniej części gminy, w okolicy Górki Lubartowskiej, znajduje się izolowany płat trzeciorzędowy o miąższości od 5 do 10 m, zbudowany z piasków z domieszką żwirów. Na powierzchni utworów kredowych lub

trzeciorzędowych zalegają osady czwartorzędowe – plejstocenu i holocenu. Miąższość ich wynosi od 5 m do 35 m, jedynie w rynnie doliny Wieprza sięga do 100 m. Wśród utworów plejstoceńskich dominują osady wodnolodowcowe o różnym wykształceniu, głównie piaski i żwiry o zmiennej miąższości. Najstarszymi utworami plejstoceńskimi zalegającymi na powierzchni terenu są gliny zwałowe moreny dennej związane ze zlodowaceniem środkowopolskim. Występują one w postaci dużych płatów o przeciętnej miąższości około 2 – 3 m i zmiennym położeniu hipsometrycznym.

Utwory holoceńskie reprezentowane są głównie przez torfy niskie zajmujące znaczne powierzchnie w gminie. Występują one w dolinach rzek oraz w zagłębieniach różnej genezy. W holocenie wytworzyły się również mady, piaski rzeczne i mułki. W dolinie Wieprza, w wyniku powodzi powstały osady najbardziej zróżnicowane, są to piaski pyłowate, gliny piaszczyste, gliny z przewarstwieniami namułów i torfów.

Warunki geologiczno – inżynierskie dla budownictwa są na przeważającym obszarze gminy korzystne (piaski, żwiry). Niekorzystne dla zabudowy grunty holoceńskie (organiczne, nawodnione, nieskonsolidowane) występują w dolinie Wieprza i Piskornicy oraz w obniżeniach terenu. Największe obniżenia znajdują się w północnej części gminy oraz w części południowej (pomiędzy miejscowościami Tarło i Berejów). Na terenach objętych zmianą planu występują generalnie dobre warunki geologiczno-inżynierskie. Głębokość zalegania wód gruntowych sięga 2-5 m p.p.t.

Według danych Państwowego Instytutu Geologicznego systemu Midas z dnia 27 maja 2019 r. wynika, iż na obszarze gminy Niedźwiada znajduje się 19 udokumentowanych złóż kopalin:

- Górka Lubartowska – kopalina główna: kruszywo naturalne (piasek),
- Górka Lubartowska – złoże piasków formierskich, złoże rozpoznane wstępnie,
- Górka Lubartowska – złoże bursztynów, złoże rozpoznane wstępnie,
- Górka Lubartowska 685 – złoże kruszywa naturalnego (piasków budowlanych) – eksploatacja złoża zaniechana,
- Górka Lubartowska 783 – złoże kruszywa naturalnego (złoże piasków budowlanych) – eksploatacja złoża zaniechana (złoże wyeksploatowane),
- Górka Lubartowska II – złoże kruszywa naturalnego (złoża piasków budowlanych), eksploatacja złoża zaniechana (zasoby złoża wyeksploatowane),
- Górka Lubartowska IV – złoże kruszywa naturalnego (piasek), złoże eksploatowane okresowo,
- Górka Lubartowska VI – złoże kruszywa naturalnego (złoża piasków budowlanych), złoże rozpoznane szczegółowo,
- Górka Lubartowska – Leszkowice - złoże kruszywa naturalnego i bursztynu, złoże rozpoznane szczegółowo,
- Kolonia Pałecznica – złoże kruszywa naturalnego (złoża piasków budowlanych),
- Kolechowice Nowe – złoże węgla kamiennego rozpoznane wstępnie (węgiel kamienny typ 33, typ 34, typ 31+32),
- Niedźwiada – złoże kruszywa naturalnego, złoże rozpoznane szczegółowo,
- Niedźwiada II – złoże osadów glaukonitowych,
- Niedźwiada Kolonia – złoże kruszywo naturalne, złoże rozpoznane szczegółowo,
- Zapłocie – złoże piasków kwarcowych do produkcji betonów komórkowych, złoże rozpoznane wstępnie,
- Górka Lubartowska – Niedźwiada - złoże kruszywa naturalnego (złoża piasków

budowlanych), złoże rozpoznane szczegółowo,

- Górka Lubartowska VIII - złoże kruszywa naturalnego i bursztynu, złoże rozpoznane szczegółowo,
- Niedźwiada I – złoże kruszywa naturalnego (złoża piasków budowlanych), złoże rozpoznane szczegółowo,
- Niedźwiada Kolonia I - złoże kruszywo naturalne i osady glaukonitonośne, złoże rozpoznane szczegółowo.

Dla 5 udokumentowanych złóż kopalin wyznaczone zostały obszary górnicze, z których status aktualny posiadają 3:

- Górka Lubartowska – Niedźwiada na terenie miejscowości Brzeźnica Leśna Kolonia i Niedźwiada (kopaliny: osady glaukonitowe, kruszywa naturalne oraz bursztyny) – do 31.12.2033 r;
- Niedźwiada Kolonia – Pole 1 na terenie miejscowości Niedźwiada Kolonia (kruszywa naturalne) – do 31.12.2025 r.
- Niedźwiada Kolonia – Pole 2 na terenie miejscowości Niedźwiada Kolonia (kruszywa naturalne) – do 31.12.2025 r.
- Górka Lubartowska VIII (bursztyny, kruszywa naturalne) na terenie miejscowości Górka Lubartowska – do 31.12.2039 r.

Dodatkowo dla 4 udokumentowanych złóż kopalin wyznaczone zostały tereny górnicze, posiadające status aktualnych. Dla złoża Górka Lubartowska VI – teren górniczy Górka Lubartowska VI – Pole A, dla złoża Górka Lubartowska – Niedźwiada – teren górniczy Górka Lubartowska – Niedźwiada, dla złoża Niedźwiada Kolonia – teren górniczy Niedźwiada Kolonia – Pole 1 oraz Niedźwiada Kolonia – Pole 2 oraz dla złoża Górka Lubartowska VIII – teren górniczy Górka Lubartowska VIII.

Tereny objęte zmianą planu, poza terenami oznaczonymi 3RM, 4RZ i 6KD, znajdują się w granicach złoża węgla kamiennego Kolechowice Nowe.

Udokumentowane złoża kopalin w gminie Niedźwiada

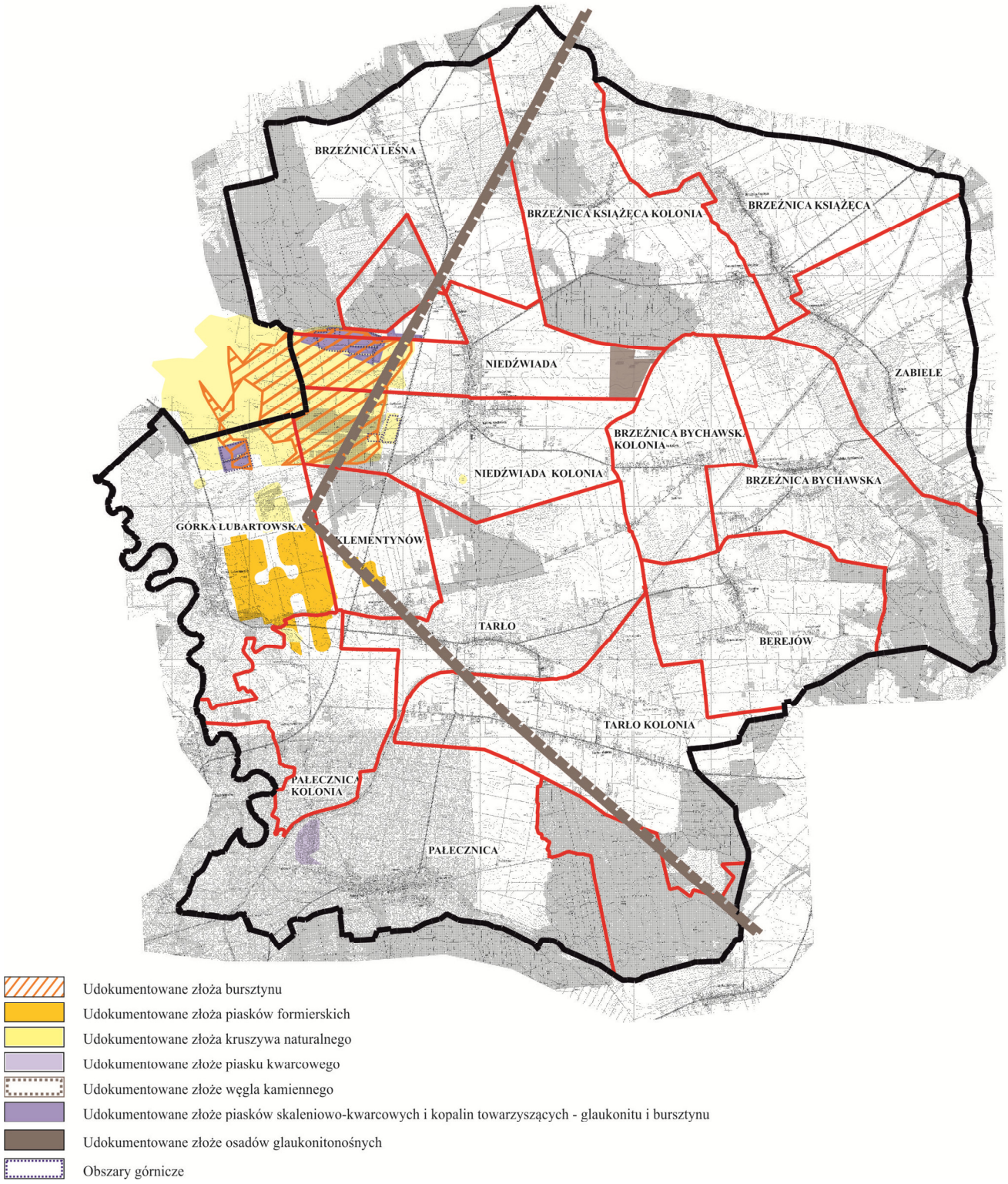

Źródło: opracowanie własne na podstawie MIDAS

7.4. WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Niedźwiada położona jest w międzyrzeczu Wieprza i Tyśmienicy (prawy dopływ Wieprza). Główną rzeką jest Wieprz, która przepływa południkowo z południa na północ w zachodniej części gminy Niedźwiada, stanowiąc jej granicę administracyjną. We wschodniej części gminy, odwadnianej do Tyśmienicy, głównym ciekiem wodnym jest rzeka Piskornica (lewobrzeżny dopływ Tyśmienicy). Cała zlewnia Tyśmienicy jest uznana za deficytową. Rzeka ma źródła na terenie gminy Ostrów Lubelski i płynie z południa na północ.

Obszar gminy Niedźwiada znajduje się w obrębie 6 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP), granice których pokrywają się z granicami naturalnymi zlewni cieków powierzchniowych. Blisko połowa gminy (północna i wschodnia część gminy Niedźwiada) położona jest w obrębie JCWP Piskornica.

Obszary miejscowego planu znajdują się w JCWP PRLW20001724754 Dopływ spod Kolonii Brzeźnica Bychawska.

Kod JCWP	Nazwa	Status JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Aktualny stan JCWP	Odstępstwo	Typ odstępstwa
PRLW20001724754	Dopływ spod Kolonii Brzeźnica Bychawska	Sztuczna część wód	Poniżej dobrego	dobry	zły	tak	▪ przedłużenie terminu osiągnięcia celu ▪ brak możliwości technicznych ▪ dysproporcjonalne koszty

źródło: na podstawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, KZGW 2016

Na terenie gminy znajduje się obszar szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Wieprz, dla których sporządzone zostały mapy zagrożenia powodziowego (M-34-22-A-d-3 i M-34-22-C-b-1).Tereny objęte planem nie są zlokalizowane na terenach zagrożonych powodzią.

7.5. WODY PODZIEMNE

Zgodnie z podziałem hydroregionalnym (wg Paczyński, Sadurski), gmina Niedźwiada położona jest w obrębie VII regionu hydrogeologicznego lubelsko – radomskiego.
Wody podziemne na obszarze gminy związane są z utworami czwartorzędu, trzeciorzędu i górnej kredy. Poziom wód czwartorzędowych jest niejednolity. Występują poziomy związane z utworami aluwialnymi, nadglinowymi (gliny związane ze zlodowaceniem środkowo – polskim) i utworami podglinowymi (poniżej poziomu tych glin). Głębokość zalegania wód czwartorzędowych waha się od powierzchni terenu do kilkunastu metrów. Z wód czwartorzędowych korzystają studnie gospodarcze kopane oraz niektóre studnie

wiercone. Maksymalne wydajności tych studni wynoszą 6,0 m^3/h przy depresjach od 1,5 do 2,1 m. Wydajność poziomu czwartorzędowego uzależniona jest w znacznej mierze od warunków atmosferycznych, stanu wód powierzchniowych i budowy geologicznej.
W dolinie Wieprza występują typowe płytkie wody aluwialne. Zalegają one na głębokości od 0,0 do 5 m poniżej powierzchni terenu. Zasobność wód aluwialnych jest niewielka, wahania poziomu wody nawiązują do stanów wody w rzece i szybko reagują na zmiany zasilania.
W dolinie Piskornicy oraz w obrębie większych zagłębień, wody podziemne występują na niewielkich głębokościach przeważnie od 1,0 do 2,0 m poniżej powierzchni terenu. Występują one w osadach organicznych i pozostają w związku hydraulicznym z wodami wysoczyzn.
Poziom wód trzeciorzędowych ma lokalne rozprzestrzenienie i związany jest z piaskami glaukonitowymi eocenu. Wody podziemne występujące w utworach trzeciorzędowych ze względu na swoje lokalne rozprzestrzenienie i niekorzystne wykształcenie litologiczne nie mogą być brane pod uwagę jako poziom użytkowy. Na terenie gminy studnie wiercone nie ujmują wód tego poziomu.
Pod względem hydrologicznym obszar analizy położony jest na obszarze występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 407 Niecka Lubelska Chełm – Zamość, którego wody uznane zostały za strategiczne zasoby wodne o wysokim poziomie zagrożenia ich jakości ze względu na brak nakładu czwartorzędowego nad wodonoścem lub jego nieciągłość i znaczną przepuszczalność. Ochrona zasobów i jakości wód zbiornika ma na celu zapewnienie stałego źródła wody pitnej dla mieszkańców regionu.

Na obszarze gminy znajdują się ujęcia wody: w Górce Lubartowskiej, Zabielu, Tarle Kolonii, Niedźwiadzie Kolonii (wyłączone z eksploatacji) i w Brzeźnicy Bychawskiej (pełniące obecnie rolę przepompowni). Ujęcia wody posiadają zabezpieczone strefy ochrony bezpośredniej. Tereny zabudowy położone w miejscowości Tarło, Tarło Kolonia oraz Klementynów korzystają w wody z ujęcia zlokalizowanego w miejscowości Tarło Kolonia.

Cały obszar gminy Niedźwiada położony jest w obrębie JCWPd nr PLGW200075. Struktura JCWPd 75 jest złożona z czterech poziomów wodonośnych rozdzielonych utworami trudno przepuszczalnymi. Każdy z tych poziomów charakteryzuje się nieco innym układem strefy zasilania i drenażu. Jednak można przyjąć, iż teren jednostki pod względem hydrogeologicznym stanowi obszar zamknięty. Jedynie w zachodnim jej fragmencie część wód podziemnych może nie być drenowana przez Wieprz, lecz odpływać bezpośrednio do Wisły. Poziom przypowierzchniowy Q1 jest praktycznie nie izolowany od powierzchni terenu, co umożliwia jego infiltracyjne zasilanie. Strefy zasilania są związane z lokalnymi działami wód powierzchniowych. Natomiast wody podziemne są drenowane przez rzeki. System krążenia wód podziemnych poziomu przypowierzchniowego ma charakter wybitnie lokalny. Poziom Q2 w strefach, gdzie jest pozbawiony izolacji od powierzchni terenu może być zasilany przez infiltrację wód opadowych, natomiast w pozostałych obszarach zasilanie odbywa się przez przesączanie wód z powierzchni terenu lub z poziomów Q1, Pg-Ng, K przez utwory trudnoprzepuszczalne oraz przez okna hydrogeologiczne z sąsiednich warstw wodonośnych. Poziom Q2 drenują główne cieki powierzchniowe, o głęboko wciętych dolinach: Wieprz, Tyśmiennica, Minina, Mała Bystrzyca, Białka. Poziomy Pg-Ng i K są zasilane na zasadzie przesączania z nadległych warstw wodonośnych. Drenowane natomiast przez główne cieki występujące na terenie JCWPd 75. Warto podkreślić, iż lokalnie piaski kenozoiczne są w bezpośrednim kontakcie z utworami szczelinowymi, tworząc wspólny poziom wodonośny.

7.6. GLEBY

W gminie dominują gleby o średniej i słabej jakości. Wyróżnia się następujące typy i podtypy gleb:

- gleby bielicowe powstałe na piaskach ubogich w składniki mineralne – występują w niewielkich płatach, najczęściej porośnięte lasem,
- gleby pseudobielicowe, jako typ przejściowy między glebami brunatnymi i bielicowymi – zajmują w gminie 19,3% powierzchni użytków rolnych,
- gleby brunatne powstały na skałach macierzystych zasobnych w węglan wapnia lub glinokrzemiany zawierające wapń – występują jako podtyp (gleby brunatne wyługowane i kwaśne), zajmują 53% powierzchni użytków rolnych,
- czarne ziemie należą do gleb zasobnych w składniki pokarmowe – zajmują 11% użytków rolnych i występują jako obramowania zagłębień bezodpływowych różnej genezy oraz w dolinie Piskornicy,
- mady występują na tarasach akumulacyjnych dolin rzecznych – zajmują 6,4% powierzchni użytków rolnych i charakteryzują się warstwowym układem materiału glebowego pod względem składu mechanicznego,
- gleby torfowe i murszowo – torfowe, zajmują łącznie kilka procent użytków rolnych gminy,
- gleby mułowo – torfowe i glejowe również o nieznacznym rozprzestrzenieniu i udziale w pokrywie glebowej, głównie w dolinach i zagłębieniach terenu, gleby o nadmiernym uwilgotnieniu i nieprawidłowych warunkach wodno – powietrznych.

Na obszarach planu występują głównie gleby pseudobielicowe. Gleby te występują w kompleksie glebowym żytnim słabym. Miejscami, w obniżeniach terenów, występują gleby murszowo-torfowe (Klementynów).

7.7. WARUNKI KLIMATYCZNE

Gmina Niedźwiada położona jest w strefie klimatu Wielkich Dolin. Najcieplejszym miesiącem w roku jest lipiec ze średnią temperaturą powietrza wynoszącą 17°C – 18°C, najzimniejszym – styczeń ze średnią temperaturą powietrza od –4°C do –5°C. Średnia temperatura powietrza w roku kształtuje się na poziomie od 7°C do 8°C. Średnie amplitudy roczne temperatury powietrza osiągają 22,0°C – 22,5°C i należą do jednych z wyższych w kraju. Średnie roczne sumy opadów atmosferycznych wynoszą od 550 do 600 mm. Najczęściej występują wiatry wiejące z sektora zachodniego i południowego.

W ciągu roku przeważają masy powietrza polarno – morskiego znad Oceanu Atlantyckiego. Przynoszą one ochłodzenie i opady w lecie, a zimą powodują ocieplenie. Na drugim miejscu pod względem częstotliwości napływania są masy powietrza polarno – kontynentalnego niosące ochłodzenie zimą, a latem upały. Niewielki udział mają masy powietrza arktycznego przyczyniającego się do pojawiania się przymrozków późną wiosną i wczesną jesienią. Sporadycznie napływają masy powietrza tropikalnego (morskiego, rzadziej kontynentalnego).

Na terenie gminy występuje zróżnicowanie klimatów lokalnych modyfikowanych przez rzeźbę terenu, wody, zagospodarowanie terenu, roślinność. Najkorzystniejsze warunki termiczno - wilgotnościowe i solarne występują na zboczach o ekspozycji południowej, południowowschodniej i południowo-zachodniej oraz na terenach wyniesionych, dostatecznie przewietrzonych. Niekorzystne warunki klimatu lokalnego występują w dolinach rzek

i obniżeniach terenowych o płytkim zaleganiu wód gruntowych. Następuje tu akumulacja oziębionego powietrza, występują częste inwersje termiczne, przymrozki i mgły.

Tereny objęte projektem planu, według oceny klimatu lokalnego, cechują się dobrymi warunkami klimatyczno-termicznymi, wilgotnościowymi i o właściwym przewietrzaniu. Tereny te predysponowane są do rozwoju wszelkich funkcji inwestycyjnych.

7.8. SZATA ROŚLINNA

Roślinność potencjalna

Na podstawie mapy *Potencjalna roślinność naturalna Polski* (Jan Marek Matuszkiewicz) wynika, że panującym na typem roślinności potencjalnej, jaka mogłaby zapanować w warunkach nieskrępowanej sukcesji ekologicznej, jest grąd subkontynentalny lipowo – dębowo – grabowy (*Tilio Carpinetum*) w odmianie środkowopolskiej i serii ubogiej. Taka też roślinność występowałaby na terenach objętych planem w miejscowości Tarło, Tarło Kolonia oraz Klementynów. Ponadto w roślinności potencjalnej znaczne powierzchnie zajmują siedliska borów mieszanych sosnowo-dębowych (*Querco Pinetum*). Niewielkie powierzchnie zajmują olsy porzeczkowe (*Carici elongatae Alnetum*). Z piaszczysto – żwirowymi obszarami związane są siedliska dąbrowy świetlistej (*Potentillo albae – Quercetum typicum*). Z doliną rzeki Wieprz związane są łęgi jesionowo – wiązowe (Ficario Ulmetum typicum), zaś z doliną rzeki Piskornica, biegnącej we wschodniej części gminy, związane są niżowe łęgi olszowe (*Circaeo – Alnetum*).

Roślinność potencjalna w granicach gminy Niedźwiada

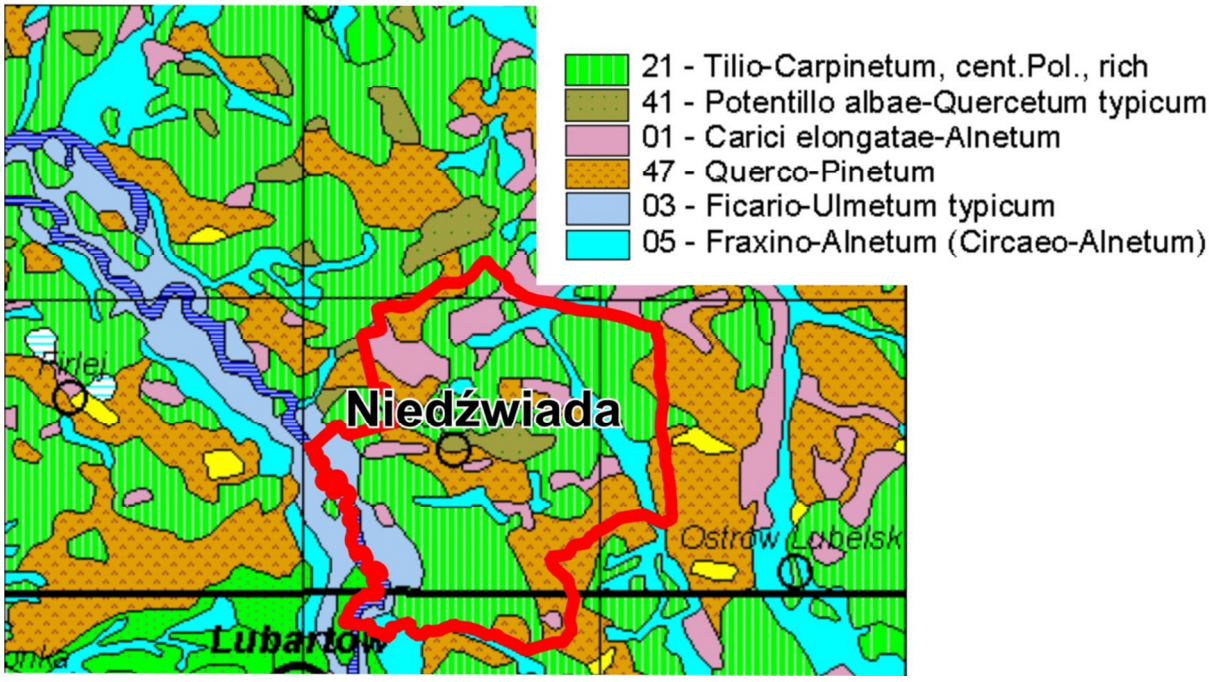

źródło: https://www.igipz.pan.pl

Roślinność rzeczywista

Pod względem przyrodniczo-leśnym gmina znajduje się w krainie Mazowiecko-Podlaskiej, w granicach okręgu Równiny Lubartowskiej, cechując się niską lesistością i ubogim zasobem gatunków tworzących drzewostan. Na terenie gminy wyróżnia się kilka podstawowych typów siedlisk przyrodniczych[1], tj.:

- **zbiorowiska leśne i zaroślowe** (największe kompleksy leśne to Las Pałecki, Terlecki, Las Zagaj, Las Mitros),
- **zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe** (głównie w dolinach rzek i obniżeniach terenów),
- **zbiorowiska szuwarowe** (głównie na obrzeżach torfianek i starorzeczy, wzdłuż rowów melioracyjnych i wzdłuż brzegów Wieprza),
- **zbiorowiska łęgowe zbiorowiska łęgowe** (fragmentarycznie wykształcone płaty na wschód od Lasu Mitros, w południowej części Lasu Pałeckiego, w dolinie Wieprza i Piskornicy, przy rowach melioracyjnych),
- **zbiorowiska torfowiskowe** (występują w starych wyrobiskach torfu w dolinie Piskornicy w pobliżu Brzeźnicy Książęcej oraz na północ od miejscowości Brzeźnica Książęca Kolonia, a także na południe od Brzeźnicy Bychawskiej),
- **zbiorowiska kserotermiczne** (niewielki płat w pobliżu Brzeźnicy Bychawskiej),
- **zbiorowiska synantropijne** – reprezentowane są przez roślinność segetalną i ruderalną; zbiorowiska polne tworzy roślinność segetalną związaną z uprawami. Z uprawami roślin okopowych związany jest najbardziej charakterystyczny zespół chwastnicy jednostronnej. **Zbiorowiska ruderalne panują na terenach osadniczych i komunikacyjnych – w tym na terenach objętych ustaleniami projektu planu**. Dla obrzeży lasów oraz dróg śródleśnych i przyleśnych charakterystyczne są zbiorowiska okrajowe.

[1] *Na podstawie „Inwentaryzacji środowiska przyrodniczego gminy Niedźwiada", prof. Dr Tadeusz Wilgata, Lublin 1994.*

Grunty leśne na terenie gminy Niedźwiada

źródło: opracowanie własne

Na obszarach objętych projektem planu miejscowego nie występują siedliska wymienione w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej oraz rośliny objęte ścisłą ochroną gatunkową.

7.9. FAUNA

Obszarami nagromadzenia gatunków zwierząt na terenie gminy są: dolina Wieprza, lasy oraz torfowiska. Z gatunków chronionych stwierdzono występowanie: lerka (załącznik I Dyrektywy Ptasiej), czajki, słowika szarego, błotniaka stawowego, gąsiorka i jaszczurki zwinki.
Na obszarach zmiany planu, zlokalizowanych w sąsiedztwie obszarów zabudowanych, występują gatunki synatropijne. Najbliższym miejscem nagromadzenia większej ilości gatunków zwierząt lub czasowego ich bytowania są obszary leśne na północ od miejscowości Tarło (las Zagaje) oraz tereny wzdłuż cieku wodnego wraz ze skupiskami zarośli - na południe od Klementynowa i na północ od Tarła.

7.10. POWIĄZANIA PRZYRODNICZE

W systemie przyrodniczym gminy najważniejszą rolę odgrywają:

- **dolina rzeki Wieprz** – korytarz ekologiczny o randze krajowej, stanowiący element Krajowej Sieci Ekologicznej (ECONET-PL); dolina rzeki Wieprz łączy od południa Nadwieprzański Park Krajobrazowy z położonym na północ Obszarem Chronionego Krajobrazu „Pradolina Wieprza";
- **dolina Piskornicy** – lokalny korytarz ekologiczny, łączący system przyrodniczy gminy z doliną rzeki Tyśmienicy;
- **korytarz łąkowo-leśny** – lokalny korytarz ekologiczny w południowej części gminy, łączący dolinę rzeki Wieprz z Pojezierzem Łęczyńsko-Włodawskim;
- **torfowiska Bagno Jezioro i Bagno Wygorzel** – obszary węzłowe;
- **lasy: Pałecki, Mitros, Wycinki, Górecki** – obszary węzłowe.

Obszary projektu plany, położone są w istniejących strukturach osadniczych lub w ich sąsiedztwie, przy ciągach komunikacyjnych; nie są zlokalizowane w obszarach o nadrzędnych funkcjach przyrodniczych oraz nie kolidują z utrzymaniem ciągłości powiązań przyrodniczych na terenie gminy.

7.11. WALORY PRZYRODNICZE, KRAJOBRAZOWE I KULTUROWE

7.11.1. WALORY PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE

Pod względem przyrodniczym, na terenie gminy szczególnymi walorami cechują się: torfowiska, w tym głównie torfowisko w sąsiedztwie Brzeźnicy Leśnej oraz położone na zachód od miejscowości Brzeźnica Leśna „Łąka Wygorzel", jak również tereny lasów i dolin rzecznych (w szczególności Wieprza). Szczególne walory krajobrazowe cechują dolinę rzeki Wieprz wraz ze strefą krawędziową w rejonie Górki Lubartowskiej. Obszar ten pretendowany został do objęcia go formą ochrony w postaci zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.

Tereny objęte ustaleniami projektu planu, położone w miejscowościach Tarło, Tarło Kolonia oraz Klementynów nie charakteryzują się szczególnymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Położone są one w krajobrazie osadniczo-rolniczym, bez unikatowych cech i o jednorodnej strukturze przestrzennej.

7.11.2. OCHRONA PRZYRODY

Spośród form ochrony przyrody, wymienionych *w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,* na obszarze gminy Niedźwiada znajdują się:

- ✓ 2 użytki ekologiczne położone w południowej części gminy Niedźwiada w Lesie Pałeckim - są to obszary torfowisk i łąk o łącznej powierzchni 1,57 ha (0,66 ha i 0,91 ha), ustanowione Rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Lubelskiego z 06.02.1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Lub. z 27.02.1995 r. Nr 1, poz.14) oraz Rozporządzeniem Nr 143 Wojewody Lubelskiego z 16.07.2002 r. w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie województwa lubelskiego (ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Lub. z 01.08.2002 r. Nr 80, poz.1700),
- ✓ 1 pomnik przyrody na terenie parku w Pałecznicy - Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*, powołany Decyzją Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Skupu Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie z dnia 29 grudnia1979 r.

Żaden z powyższych obiektów chronionych nie znajduje się w obszarach planu, ani też w ich sąsiedztwie.

7.11.3. OCHRONA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Głównymi elementami struktury przestrzennej gminy Niedźwiada są: tereny zurbanizowane, oraz tereny otwarte – w przeważającej części tereny rolnicze, a także doliny rzek, lasy, zadrzewienia i zakrzewienia. W osadnictwie dominujące są układy jednodrożnicowe tzw. „rzędówki" zwarte i luźne. Ponadto występuje zabudowa wielodrożnicowa w miejscowościach: Niedźwiada, Pałecznica i Górka Lubartowska.

W granicach terenów objętych planem nie są zlokalizowane obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa lubelskiego. W granicach planu znajduje się stanowisko archeologiczne nr 72-82/138-3 odkryte podczas prowadzonych badań powierzchniowych AZP, ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków.

VIII. NATURLNA ODPORNOŚĆ ŚRODOWISKA NA DEGRADACJĘ ORAZ JEGO ZDOLNOŚĆ DO REGENERACJI

Pod pojęciem odporności środowiska przyrodniczego na degradację należy rozumieć zdolność do zachowania wewnętrznej równowagi, mimo naruszenia jej przez czynniki

zarówno pochodzenia naturalnego, jak i sztucznego. O ogólnej odporności na degradację decydują takie elementy środowiska naturalnego, jak: rzeźba terenu, biosfera, hydrosfera oraz pedosfera. Ocena odporności środowiska przyrodniczego na degradację umożliwia uchwycenie tych komponentów, które cechują się najmniejszą odpornością na czynniki niszczące, dzięki czemu możliwe będzie podjęcie odpowiednich środków ochrony tych elementów, determinując tym samym sposób zagospodarowania i użytkowania obszarów.

8.1. ODPORNOŚĆ LITOSFERY

Rzeźba terenu stanowi jeden z najtrwalszych elementów środowiska, o ile nie podlega ona intensywnym procesom geomorfologicznym. Z punktu widzenia potrzeb planowania przestrzennego istotne znaczenie posiada odporność podłoża skalnego na procesy denudacyjne typu ruchów masowych i procesów spłukiwania (erozji wodnej).

Na terenach objętych projektem planu nie występują znaczne spadki terenu, które wpływałyby na powstawanie erozji wodnej. Istotnym problem w gminie Niedźwiada jest erozja gleb, dotyczy to większości gruntów ornych na terenie gminy.

8.2. ODPORNOŚĆ BIOSFERY

Biosfera jest geokomponentem podatnym na oddziaływanie czynników zewnętrznych. Szczególnie wrażliwym na przekształcenia są zbiorowiska leśne. Odporność szary leśnej zależy od czynników: biotycznych, abiotycznych, antropogenicznych. Im większa zgodność składu gatunkowego drzewostanu z siedliskiem, tym większa jest odporność na antropopresję i część naturalnych zagrożeń. W obszarze planu nie występują tereny leśne. Najbliżej położony większy kompleks leśny – Las Zagaje znajduje się na północny-wschód od miejscowości Klementynów. Większość lasów na terenie gminy stanowią siedliska lasów mieszanych świeżych (LMśw), stanowiących ok. 58%, a następnie borów mieszanych świeżych (BMśw), z dominującymi gatunkami sosny i brzozy. Siedliska te ocenia się jako mało odporne na zagrożenia biotyczne i średnio odporne na zagrożenia antropogeniczne (pożary).

8.3. ODPORNOŚĆ PEDOSFERY

Procesy degradacji gleb związane są przede wszystkim z:

- intensywną produkcją rolną i hodowlaną,
- intensywnymi melioracjami gleb,
- erozją gleb w obrębie stromo położonych stoków,
- rejonami budowy nowych osiedli mieszkaniowych i tras komunikacyjnych,
- terenami przylegającymi do zakładów przemysłowych,
- miejscami składowania odpadów.

Obszar gminy Niedźwiada narażony jest na występowanie erozji wietrznej. Czynnikami kształtującymi nasilenie tej erozji są: podatność materiału glebowego na wywiewanie,

wilgotność gleby, prędkość wiatru, położenie w terenie, czas i sposób prowadzenia zabiegów uprawowych oraz stopień pokrycia roślinnością. W obszarze objętym analizą natężenie erozji jest średnie - na poziomie 15 - 30 t/ha/rok.

Na terenach objętych planem dominują gleby średnie i słabe zaliczane do 6 kompleksu przydatności rolniczej gleb (żytni słaby). W przeważającej części są to gleby o małych (90 – 125 mm) zasobach wody potencjalnie dostępnej. Oznacza to odpowiednio małe możliwości retencjonowania wody w glebie, a jednocześnie małą odporność na modyfikację stosunków wodnych. W obszarze planu procesy degradacji związane są również z zagospodarowywaniem terenów pod funkcje związane z lokalizacją zabudowy. Ponadto gleby zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie dróg są zanieczyszczone metalami ciężkimi, chlorkami i fenolami.

8.4. ODPORNOŚĆ HYDROSFERY

Hydrosfera stanowi geokomponent najbardziej wrażliwy i najbardziej narażony na przekształcenia i degradację. O odporności środowiska wodnego na zanieczyszczenia w głównej mierze decydują takie czynniki, jak: wielkość przepływu wód płynących, spadek podłużny koryta, roczna i wieloletnia amplituda przepływów, stan obudowy biologicznej koryt rzecznych oraz wielkość ładunku zanieczyszczeń dopływających do odbiornika.
Cieki wodne na terenie gminy (poza rzeką Wieprz cechującą się największą zdolnością do samooczyszczania ze względu na znaczne wielkości przepływu, kształtującego się na poziomie 22,4m^3/s), z uwagi na minimalne przepływy, są bardzo podatne na zanieczyszczenia. W przypadku rzeki Piskornicy przepływy kształtują się na poziomie poniżej 0,5 m^3/s. Istotnym problemem są niekontrolowane zrzuty ścieków nieoczyszczonych oraz spływy powierzchniowe z pól uprawnych.

Wielkość zagrożenia jakości wód podziemnych zależy od głębokości ich występowania, stopnia izolacji od powierzchni terenu przez utwory słaboprzepuszczalne, sposobu użytkowania terenu i położenia ognisk zanieczyszczeń. O skali potencjalnego zagrożenia pierwszego poziomu wodonośnego decyduje stopień przepuszczalności utworów powierzchniowych.

Przepuszczalność utworów powierzchniowych

Przepuszczalność	Rodzaj utworów geologicznych	Współczynnik filtracji (m/s)	Współczynnik przepuszczalności (darcy)	Występowanie utworów na obszarze gminy
średnia	piaski i skały lite silnie uszczelnione	10^{-5} - 10^{-4}	1 - 10	duże obszary koncentrują się na południe od Niedźwiady Kolonii, na wschód od Górki Lubartowskiej oraz na zachód od doliny rzeki Piskornicy, w tym **tereny objęte planem położone w miejscowości Tarło i Klementynów**

słaba	gliny i pyły	10^{-6} - 10^{-5}	0,1 - 1	największe obszary koncentrują się w północnej części obszaru – w okolicach Brzeźnicy Leśnej i na południe od tej miejscowości, a także w południowo-wschodniej części gminy, jak również **tereny planu położone w miejscowości Tarło Kolonia**
zmienna	grunty organiczne	10^{-3} - 0	0,1- 100	dolina Piskornicy, zagłębienia bezodpływowe
zróżnicowana	grunty antropogeniczne	brak przepuszczalności		obszary jednostek osadniczych
bardzo słaba	skały lite, słabo uszczelnione i iły	$<10^{-8}$	<0,001	w dolinie rzeki Wieprz oraz w południowej części gminy, w okolicach miejscowości Pałecznica Kolonia i Tarło Kolonia

W oparciu o cechy strukturalne oraz stopień uszczelnienia gruntów, na terenie gminy wyróżniono 5 klas przepuszczalności utworów powierzchniowych: średnią, słabą, zmienną, zróżnicowaną i bardzo słabą. Największe powierzchniowo obszary zajmują utwory o średniej przepuszczalności obejmujące grunty piaszczyste tj. piaski drobnoziarniste, równomiernie uziarnione i lessy. Słabą przepuszczalnością odznaczają się piaski pylaste, gliniaste, muły i piaskowce. Przepuszczalnością zmienną odznaczają się grunty organiczne, cechujące się zmiennymi warunkami przepuszczalności, w zależności od ich nawilgotnienia. W warunkach dużego nawilgotnienia grunty te stają się praktycznie nieprzepuszczalne, natomiast w okresach suchych charakteryzują się korzystnymi warunkami przepuszczalności. Grunty tej klasy przepuszczalności cechują utwory wyścielające dna dolin rzecznych oraz zagłębienia bezodpływowe. Zróżnicowaną przepuszczalnością charakteryzują się grunty antropogeniczne, silnie przeobrażone przez człowieka. Są to głównie obszary pod zabudową, placami i drogami. Bardzo słabą przepuszczalnością odznaczają się łupki ilaste i iły, występujące fragmentarycznie na terenie gminy.

Obszar gminy znajduje się w zasięgu oddziaływania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 407 (Chełm – Zamość). Stopień zagrożenia wód podziemnych, określany jako czas pionowej migracji zanieczyszczeń do GZWP wynosi powyżej 25 lat, co świadczy o niewielkim zagrożeniu tych wód zanieczyszczeniami.

Zagrożenie powodziowe

Tereny w zachodniej części gminy Niedźwiada, położone w dolinie rzeki Wieprz, stanowią obszary szczególnego zagrożenia powodzią, powodującej wysokie zagrożenie znacznych przestrzeni i ludności, znaczne niebezpieczeństwo strat materialnych, a temu zjawisku mogą towarzyszyć zagrożenia epizootyczne i epidemiologiczne. Tereny objęte opracowaniem planu nie są narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

8.5. ODPORNOŚĆ ATMOSFERY

Powietrze jest tym elementem środowiska, na którego stan istotny wpływ mogą mieć źródła emisji szkodliwych substancji położone nawet w znacznych odległościach od badanego obszaru. W przypadku terenów o niewielkim stopniu uprzemysłowienia, jak w przypadku gminy Niedźwiada, najważniejsze są lokalne źródła zanieczyszczeń. Najszerzej oddziałujące źródła zanieczyszczeń powietrza w granicach gminy stanowią paleniska domowe oraz zanieczyszczenia komunikacyjne. Natężenie emisji pyłów i gazów z palenisk domowych wykazuje wyraźną sezonowość i nasila się w zimnych okresach.
W sytuacji dobrego przewietrzania terenów objętych projektem planu, atmosfera jest odporna na niekorzystne oddziaływania. Przy braku wyraźnych zaklęsłości terenowych i płaskim ukształtowaniu terenu, w obszarze objętym analizą nie występuje niebezpieczeństwo dłuższego zalegania zanieczyszczeń w przyziemnej warstwie atmosfery. Pozytywny wpływ na jakość powietrza na terenie gminy mają lasy, absorbujące zanieczyszczenia dwutlenku węgla.

IX. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA

9.1. STAN CZYSTOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Brak punktów pomiarowych oraz sieci monitorujących stężenie zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery na terenie gminy Niedźwiada utrudnia ocenę jakości powietrza. Źródła informacji na temat jakości powietrza pochodzą głównie z raportów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie oraz z badań i analiz przeprowadzonych w ramach opracowania „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Niedźwiada".

Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
	SO_2	NO_2	CO	BaP	C_6H_6	Pb	As	Ni	Cd	PM10	PM2,5	O_3
Strefa lubelska	A	A	A	C	A	A	A	A	A	C	A	A

Źródło: Ocena Jakości Powietrza w Województwie Lubelskim za 2017 r.

Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
	SO_2	NO_x	O_3
Strefa lubelska	A	A	A

Źródło: Ocena Jakości Powietrza w Województwie Lubelskim za 2017 r.

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu i niklu strefę lubelską zaliczono do klasy A. Jak wynika z danych WIOŚ w Lublinie, strefę lubelską, według kryterium ochrony zdrowia, zaliczono do klasy C z uwagi na przekroczenia 24-godzinnych stężeń pyłu PM10 i benzo/a/pirenu w pyle PM10.

Stan jakości powietrza w gminie Niedźwiada kształtowany jest przede wszystkim przez:

- rozproszone źródła ciepła: lokalne kotłownie w budynkach użyteczności publicznej oraz indywidualne kotłownie w zabudowie mieszkaniowej i zagrodowej. Na terenie gminy brak jest zbiorczej sieci ciepłowniczej. Źródła tzw. „niskiej emisji" stanowią w gminie indywidualne systemy grzewcze oraz niewielkie kotłownie pracujące na potrzeby budynków użyteczności publicznej. Większość gospodarstw domowych zaopatrywanych jest w ciepło ze źródeł indywidualnych opalanych paliwami stałymi, głównie węglem i drewnem;
- komunikację samochodową: w całej gminie ruch pojazdów samochodowych ma umiarkowane natężenie. Główny szkielet komunikacyjny tworzą drogi wojewódzkie: nr 815 relacji Wisznice – Parczew – Siemień – Lubartów (klasy G) i nr 821 relacji Klementynów – Ostrów Lubelski (klasy Z). Dodatkowo na terenie gminy przebiegają drogi powiatowe: nr 1253L, nr 1551L, nr 1553L, nr 1554L, nr 1555L, nr 1556L oraz drogi gminne. Substancje emitowane z silników pojazdów wpływają na jakość powietrza szczególnie w najbliższym otoczeniu dróg. Tereny objęte planem w miejscowości Tarło Kolonia i Klementynów położone są w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 821.

Obszary przekroczeń zanieczyszczeń powietrza w 2017 r.

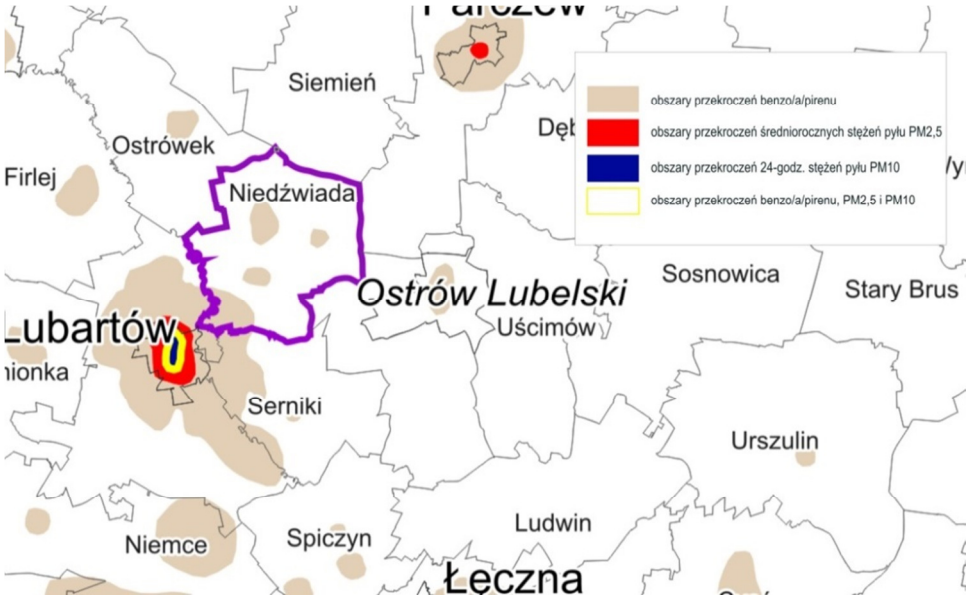

Analiza przeprowadzonych obliczeń i modelowania stężeń pyłu PM10 w strefie lubelskiej, wskazała przekroczenia poziomu zanieczyszczeń na obszarze gminy Niedźwiada w pobliżu miejscowości Niedźwiada, Niedźwiada Kolonia, Brzeźnica Bychawska, Pałecznica, a także **w rejonie miejscowości Klementynów**.

9.2. STAN CZYSTOŚCI HYDROSFERY

Wody powierzchniowe

Oceny jakości wód powierzchniowych w ramach monitoringu dokonuje się zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2016 poz. 1187)*. Teren objęty ustaleniami miejscowego planu znajduje się w obszarze jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Dopływ spod Kolonii Brzeźnica Bychawska, dla której badania wykazały zły stan wód.

Informacja o stanie ekologicznym, celach środowiskowych i działaniach dla JCWP w granicach której znajdują się tereny objęte zmianą planu

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Aktualny stan JCWP	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Termin osiągnięcia dobrego stanu	Uzasadnienie odstępstwa	Działania podstawowe
			Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny				
PLRW20001724754	Dopływ spod Kolonii Brzeźnica Bychawska	zły	Dobry stan ekologiczny	Dobry stan chemiczny	zagrożony	2021	Brak możliwości technicznych. Dysproporcjonalne koszty.	▪ konieczność porządkowania systemu gospodarki ściekowej ▪ kontrola użytkowników prywatnych i przedsiębiorstw monitoring wód

źródło: na podstawie Programu Gospodarki Wodnej dorzecza Wisły, 2016.

Wody podziemne

Jakość wód podziemnych oceniana jest pod kątem stanu chemicznego oraz stanu ilościowego. Obszary objęte projektem planu znajdują się w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWP nr 75. Ocena stanu JCWP nr 75 wykazała, że stan jakościowy oraz ilościowy jest dobry, a wody nie są zagrożone niespełnieniem celów środowiskowych.

Na terenie gminy Niedźwiada nie ma zlokalizowanych punktów monitoringu jakości wód podziemnych prowadzonych przez WIOŚ. Stopień wykorzystania zasobów wód podziemnych JCWPd 75 dostępnych do zagospodarowania kształtuje się na poziomie 6,1% (600 431 m^3/d).

Informacja o stanie ekologicznym, celach środowiskowych i działaniach dla JCWPd 75

Kod JCWP	Aktualny stan ilościowy	Aktualny stan chemiczny	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Działania podstawowe
			Stan ilościowy	Stan chemiczny		
PLGW200075	Dobry	Dobry	Dobry stan ilościowy	Dobry stan chemiczny	niezagrożona	▪ działania administracyjne; ▪ badanie i monitorowanie środowiska wodnego; ▪ realizacja zadań systemowych gospodarki odpadami zawartych w planach gospodarowania odpadami; ▪ sprawozdawczość z zakresu korzystania z wód

źródło: na podstawie Programu Gospodarki Wodnej dorzecza Wisły, 2016.

Gospodarstwa domowe położone w miejscowości Klementynów, Tarło Kolonia i Tarło korzystają z wody z ujęcia w Tarle Kolonii. Na podstawie badań przeprowadzanych przez Państwową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Lubartowie, nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń wody z tego ujęcia.

Pod względem hydrologicznym obszar analizy położony jest w obszarze występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 407 Niecka Lubelska Chełm – Zamość, dla którego przewiduje się ustanowienie obszaru ochronnego. Na terenach objętych zmianą planu czas pionowej migracji zanieczyszczeń wynosi od 5 do 25 lat w okolicach terenów położonych w miejscowości Klementynów, co oznacza, że zagrożenie dla wód jest średnie, oraz powyżej 25 lat na terenach położonych w miejscowości Tarło i Tarło Kolonia (zagrożenie niskie).

Stopień zagrożenia wód podziemnych na terenie gminy Niedźwiada

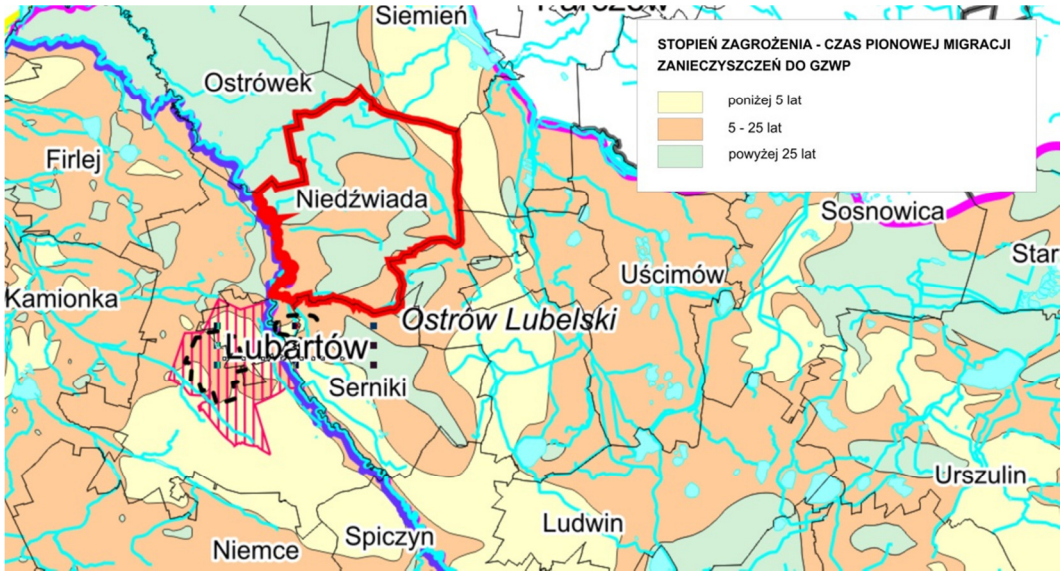

Źródło: na podstawie Ekofizjografii opracowanej dla Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego

9.3. STAN CZYSTOŚCI PEDOSFERY

Brak jest szczegółowych informacji na temat stanu gleb na terenie gminy Niedźwiada, z uwagi na brak punktów monitoringu gleb. Źródłem zanieczyszczenia gleb na terenie gminy są przede wszystkim zanieczyszczenia komunikacyjne, dotyczy to zwłaszcza terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie dróg o największym natężeniu ruchu, głównie dróg wojewódzkich nr 815 i 821.

9.4. JAKOŚĆ KLIMATU AKUSTYCZNEGO

Hałas stanowi uciążliwość środowiskową uznawaną za jeden z ważniejszych powodów pogarszania się standardów życia mieszkańców. Największy wpływ na klimat akustyczny na terenie gminy ma hałas komunikacji drogowej i kolejowej (w rejonie linii kolejowej nr 30 relacji Lublin-Siedlce). Tereny objęte ustaleniami projektu planu narażone są w szczególności na hałas komunikacyjny z drogi wojewódzkiej nr 821. W 2015 roku na tej drodze prowadzony był monitoring hałasu. Na odcinku Klementynów – Ostrów Lubelski SDR wyniósł 1150 poj./d (uśredniona ilość pojazdów na godz. wynosi 48).

Natężenie ruchu [P/h]	1	**6**	**60**	100	170	600	1000	2000
LAeq [dB(A)]	35	**51**	**61**	63	65	71	73	76

Źródło: Gardziejczyk W.: Wpływ technologii wykonania i tekstury nawierzchni drogowych na hałas pojazdów samochodowych. Politechnika Białostocka. Rozprawy naukowe Nr 121. Białystok, 2005, [11].

Na terenie opracowania nie ma zlokalizowanych obiektów produkcyjnych o wysokim stopniu uciążliwości ze względu na emisję hałasu.

Poziomy dopuszczalne hałasu określa *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. 2014 poz. 112).* Tereny zmiany planu o funkcji zabudowy mieszkaniowej i zabudowy zagrodowej kwalifikowane są jako tereny chronione akustycznie.

9.5. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Źródłami sztucznego wytwarzania pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku są: linie i stacje elektroenergetyczne – źródła pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości 50 Hz, instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne – urządzenia wytwarzające pola elektromagnetyczne o częstotliwości od ok. 0,1 MHz do ok. 100 GHz.
Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności, zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, metody wyznaczania i sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów określa rozporządzenie *Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów*.

Gmina Niedźwiada objęta jest badaniami promieniowania elektromagnetycznego (PEM). W 2016 roku badania przeprowadzone zostały w 1 punkcie pomiarowym. Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3 000 MHz uzyskanych dla punku pomiarowego wyniosła 0,18 V/m i była zdecydowanie niższa od wartości dopuszczalnej wynoszącej 7 V/m. Na podstawie przeprowadzonych pomiarów, WIOŚ w Lublinie nie stwierdził istnienia obszarów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie całego województwa lubelskiego, w tym gminy Niedźwiada. Prognozy wskazują na dotrzymanie obowiązujących norm środowiskowych także w najbliższych latach.

X. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU

W przypadku odstąpienia od sporządzenia projektu miejscowego planu, przedmiotowe tereny pozostaną w dotychczasowym użytkowaniu tj. częściowo zagospodarowane (w miejscowości Klementynów), a częściowo użytkowane rolniczo. Takie użytkowanie nie wpływałoby na zmianę stanu środowiska, gdyż jest ono zgodne z uwarunkowaniami środowiskowymi. Projektowane zmiany w przeznaczeniu terenów oraz zasad zagospodarowania terenów (zmiana linii zabudowy) wynikała z potrzeb inwestycyjnych właścicieli nieruchomości. Wskazane w projekcie funkcje terenu wpisują się w politykę

przestrzenną gminy określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Niedźwiada.

XI. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU

Biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe, aktualny stan zagospodarowania oraz planowany sposób zagospodarowania terenów, konieczne pozostaje dokonanie analizy potencjalnych problemów w zakresie ochrony środowiska. W szczególności przeanalizowano wpływ projektu planu na poniższe zagadnienia, które wiążą się z ustaleniami dokumentu (z uwagi na lokalizację terenów objętych planem i ustaloną funkcję terenów):

- położenie terenów objętych projektem planu na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 407, co wymusza zachowanie szczególnej ochrony przed potencjalnym skażeniem wód podziemnych, powierzchniowych i gruntów,
- ochrona gruntów rolnych przed nierolniczym użytkowaniem,
- uwarunkowania krajobrazowe i wynikające z ochrony zabytków,
- przekroczenie standardów jakości powietrza na terenie gminy Niedźwiada w zakresie benzopirenu, stanowiące efekt emisji zanieczyszczeń do powietrza z palenisk domowych oraz transportu oraz uciążliwość akustyczna.

11.1. OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH

Wody podziemne i obszary ich zasilania podlegają ochronie polegającej w szczególności na zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód, o czym mówi *art. 98 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska*.

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, *ustawa Prawo wodne* przewiduje możliwość ustanowienia stref ochronnych ujęć wody oraz obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, w których obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją. Tereny przeznaczone w projekcie planu do zainwestowania zaopatrywane będą w wodę z ujęcia wody zlokalizowanego w miejscowości Tarło Kolonia. Ujęcie posiada wyznaczoną zgodnie z ustawą Prawo wodne strefę ochrony bezpośredniej, w obrębie której zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Ujęcie wody posiada rezerwy w zakresie możliwości poboru wody.

Obszar analizy znajduje się w obszarze GZWP Nr 407 Chełm – Zamość. W związku z brakiem odpowiedniej izolacji oraz wzmożoną eksploatacją wód podziemnych, dla obszarów szczególnie narażonych na degradację wód podziemnych, zwłaszcza wychodni zawodnionych utworów kredowych, na podstawie *art. 140 ustawy Prawo wodne* dopuszcza się wprowadzenie do zasad zagospodarowania przestrzennego i użytkowania terenów zakazów wznoszenia obiektów budowlanych oraz wykonywania robót lub innych czynności, które mogą spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów lub wód, a w szczególności lokalizowania inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Projekt ochrony GZWP Nr 407 według dokumentacji określającej warunki hydrogeologiczne dla zbiornika wód „Chełm - Zamość" nie proponuje wprowadzenia w omawianym obszarze szczególnych ograniczeń w zagospodarowaniu. Realizacja ustaleń projektu planu na obszarze GZWP Nr 407 wymagać będzie stosowania się do zasad ustalonych w projekcie *Dokumentacji określającej warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia stref ochronnych GZWP Nr 407 (Chełm - Zamość)* oraz *dodatku do Dokumentacji hydrologicznej* opracowanego w roku 2016.

Naczelnym celem w zakresie ochrony zasobów wodnych, jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków. Cel ten jest realizowany m.in. przez opracowanie dla każdego wydzielonego w Polsce obszaru dorzecza planu gospodarowania wodami. Jednym z narzędzi mającym na celu usprawnienie procesu osiągania celów środowiskowych jest realizacja ustaleń *Planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły" (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911),* który jest podstawowym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu. Wśród celów środowiskowych dla wód podziemnych wymienia się: zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń, zapobieganie pogarszaniu oraz poprawa ich stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan. W myśl *art. 68 ustawy Prawo wodne*, dopuszczalne jest nieosiągnięcie dobrego stanu ekologicznego oraz niezapobieżenie pogorszeniu stanu ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych jeżeli:

- ✓ podejmowane są wszelkie działania, aby łagodzić skutki negatywnych oddziaływań na stan jednolitych części wód;
- ✓ przyczyny zmian i działań, są uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, a pozytywne efekty dla środowiska i społeczeństwa związane z ochroną zdrowia, utrzymaniem bezpieczeństwa oraz zrównoważonym rozwojem przeważają nad korzyściami utraconymi w następstwie tych zmian i działań;
- ✓ zakładane korzyści wynikające ze zmian i działań nie mogą zostać osiągnięte przy zastosowaniu innych działań, korzystniejszych z punktu widzenia interesów środowiska, ze względu na negatywne uwarunkowania wykonalności technicznej lub nieproporcjonalnie wysokie koszty w stosunku do spodziewanych korzyści.

Zmiany w zagospodarowaniu terenów zlokalizowane są w jednostce PLRW20001724754 – Dopływ spod Kolonii Brzeźnica Bychawska, która zagrożona jest niespełnieniem celów środowiskowych. Natomiast planowany sposób zagospodarowania terenów nie będzie w istotny sposób wpływał na stan ekologiczny JCWP. Nowe tereny wskazane do zainwestowania nie ingerują w nadbrzeżne strefy wód powierzchniowych.

Obszar objęty projektem zmiany Planu położony jest w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 75. Ocena stanu JCWP nr 75 wykazała, że stan ilościowy oraz stan chemiczny wód jest dobry i nie występuje ryzyko niespełnienia celów środowiskowych.

11.2. OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH

Grunty rolne i leśne podlegają ochronie przed nierolniczym i nieleśnym użytkowaniem na podstawie *ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (*t.j. Dz. U. 2017 poz. 1161*). W myśl zapisów art. 3 ust. 1 ww. ustawy, ochrona gruntów rolnych polega na:

- ograniczaniu przeznaczania ich na cele nieleśne lub nierolnicze;
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi;
- rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze;
- zachowanie torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych;
- ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Szczególną ochroną objęte są grunty klas I-III, a przeznaczenie ich na cele nierolnicze wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.

Część terenów objętych zmianą planu wiąże się z nierolniczym użytkowaniem. Dotyczy to terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zlokalizowanych w miejscowości Tarło i Tarło Kolonia. Nie mniej jednak nierolnicze użytkowanie nie będzie dotyczyło gruntów o najwyższych klasach bonitacyjnych I-III, a użytków rolnych IV-VI.

11.3. ŁAD PRZESTRZENNY, KSZTAŁTOWANIE I OCHRONA KRAJOBRAZU

Ład przestrzenny, zgodnie z *ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,* to takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.
Obszary objęte ustaleniami planu, obecnie częściowo zainwestowane, zachowują dotychczasowe przeznaczenie – zabudowy zagrodowej, natomiast tereny dotychczas użytkowane rolniczo, a przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę zagrodową, położone są w sąsiedztwie terenów zabudowanych, w ramach wykształconych jednostek osadniczych. Również pod względem funkcjonalnym nie istnieje konflikt pomiędzy istniejącym i planowanym zagospodarowaniem.

11.4. OCHRONA ZABYTKÓW

Na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. 2018 r. poz. 12067, z późn. zm.) ochrona zabytków polega m.in. na zapobieganiu zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków i uwzględnieniu zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska (art. 4 pkt 2 i 6), a opieka nad zabytkami polega m.in. na zabezpieczeniu

i utrzymaniu zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie, a także korzystaniu z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości (art. 5 pkt 3 i 4).

W granicach planu miejscowego nie znajdują się obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków, natomiast w miejscowości Klementynów znajduje się stanowisko archeologiczne nr 72-82/138-3, ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków. Wszelkie prace ziemne prowadzone w obrębie wyznaczonego stanowiska archeologicznego wymagają uzgodnienia z konserwatorem zabytków zakresu prac zabezpieczających przed jego zniszczeniem.

11.5. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ ORAZ UCIĄŻLIWOŚĆ AKUSTYCZNA

Realizacja ustaleń projektu planu, przyczyni się do wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza, związanego przede wszystkim z tzw. niską emisją. W tym zakresie istotne pozostają ustalenia planu w zakresie wykorzystania do celów grzewczych niskoemisyjnych paliw i zastosowanie odnawialnych źródeł energii.

Tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej podlegają ochronie akustycznej. Wymagania dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określa załącznik do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014 poz. 112).

Dopuszczalne poziomy hałasu

Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	LAeq D T = 16h	LAeq N T = 8h	LAeq D T = 8h	LAeq N T = 1h
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	61	56	50	40
Tereny zabudowy zagrodowej	65	56	55	45

Tereny zmiany planu w szczególności narażone są na hałas komunikacyjny, pochodzący z ruchu pojazdów drogą wojewódzką nr 821, przy której usytuowane są tereny w miejscowości Tarło (3 RM) i Tarło Kolonia (9MN, 10MN i 11MN). W celu zabezpieczenia przed uciążliwością hałasową istotne pozostaje zachowanie odległości nowej zabudowy od drogi, jak również zastosowanie rozwiązań tłumiących hałasy. Szczególnie istotne są tu zapisy projektu planu dotyczące zakazu lokalizacji budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi w odległości nie mniejszej niż 25 m od krawędzi jezdni drogi publicznej wojewódzkiej, co znacznie ograniczy uciążliwości związane z ruchem komunikacyjnym.

XII. PROGNOZA WPŁYWU PROJEKTU PLANU NA FUNKCJONOWANIE I JAKOŚĆ ŚRODOWISKA

12.1. IDENTYFIKACJA ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJACYCH ZE ZMIAN W PRZEZNACZENIU TERENÓW

W niniejszej prognozie ocenia się skutki mogące wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie zmiany planu, które mogą przyczynić się do wprowadzania gazów i pyłów do powietrza, wytwarzania odpadów, wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, emitowania hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii. Analogicznie ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu dokumentu na powierzchnię ziemi, glebę, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny.

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna

Projekt planu wprowadza zmianę funkcji z terenów rolnych oraz zabudowy zagrodowej na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w miejscowości Tarło i Tarło Kolonia. Nowe tereny wyznaczone zostały w bezpośrednim sąsiedztwie zwartych struktur osadniczych, co nie wymusza na gminie budowy niezbędnej infrastruktury technicznej. Zmiana przeznaczenia terenów zabudowy zagrodowej pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, nie będzie generowała innych oddziaływań niż te, które powstałyby na skutek zagospodarowania terenu zgodnie z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu. Na terenach dotąd użytkowanych rolniczo, lokalizacja zabudowy mieszkaniowej, wiązać się będzie głównie z zajęciem powierzchni biologicznie czynnej terenów, z powstawaniem odpadów komunalnych oraz emisją zanieczyszczeń do powietrza z systemów grzewczych i ruchu pojazdów.

Zabudowa zagrodowa

Nowe tereny zabudowy zagrodowej wyznaczone zostały w miejscowości Tarło, Tarło Kolonia. Zmiana ta obejmuje niewielkie tereny, położone w sąsiedztwie istniejących struktur osadniczych, o dominującej funkcji zabudowy zagrodowej. Realizacja ustaleń projektu planu, podobnie jak w przypadku zabudowy mieszkaniowej, wiązać się będzie głównie z utratą powierzchni biologicznie czynnej, z powstawaniem odpadów komunalnych, odpadów pochodzących z produkcji rolniczej oraz emisją zanieczyszczeń do powietrza z systemów grzewczych i ruchu pojazdów.

Jednocześnie projekt planu wprowadza zamiany w układzie komunikacyjnym, obsługującym tereny inwestycyjne. Dotyczy to dróg oznaczonych w projekcie planu symbolem 2KDW, 14KD i 20KD. Poza skutkami środowiskowymi, w postaci zniszczenia roślinności na skutek prac budowlanych i trwałego uszczelnienia powierzchni, realizacja dróg ma na celu usprawnienie ruchu na terenach jednostek osadniczych, w tym również poprawę bezpieczeństwa komunikacyjnego.

12.2. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY PLANUNA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Na terenach objętych ustaleniami projektu planu nie będą lokalizowane przedsięwzięcia zaliczane do mogących znacząco oddziaływać na środowisko na podstawie *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. 2016 poz. 71).*

Wody powierzchniowe i podziemne

Wrażliwość wód na zanieczyszczenia zależy m.in.: od głębokości występowania warstw wodonośnych, zdolności adsorpcyjnych pokrywy glebowej, a także rodzaju i ilości emitowanych zanieczyszczeń. Zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego mogą nastąpić na etapie realizacji wszelkich prac inwestycyjnych dopuszczonych projektem planu.

Realizacja ustaleń projektu planu w niewielkim stopniu przyczyni się do zwiększenia zainwestowania na terenie gminy, bowiem zakres zmian pod względem przestrzennym jest bardzo niewielki. Nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej będą generowały zwiększoną ilość ścieków, jak również wzrośnie zapotrzebowanie na wodę. Projekt planu zakłada obsługę terenów inwestycyjnych z istniejących systemów wodociągowych. Zaopatrzenie terenów w wodę odbywać się będzie z istniejącego ujęcia wody zlokalizowanego w miejscowości Tarło Kolonia. W zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków, docelowo plan ustala podłączenie nieruchomości do gminnej sieci kanalizacyjnej sanitarnej z odprowadzeniem ścieków do gminnej oczyszczalni ścieków w Tarle. W zakresie ochrony ilościowej zasobów wód podziemnych istotne jest ustalenie zasad postępowania z wodami opadowymi i roztopowymi. Najbardziej racjonalne i zasadne uznaje się retencjonowanie i zagospodarowywanie wód opadowych i roztopowych na terenach, na których one powstaną, a więc w granicach działek budowlanych. Z tego też względu istotne znaczenie ma utrzymanie w obrębie działek jak największych powierzchni umożliwiających infiltrację wód. W tym kontekście istotne są zapisy projektu planu dotyczące wskaźników zagospodarowania terenu, w tym minimalne powierzchnie biologicznie czynne, które zostały ustalone na poziomie 30% powierzchni działki budowlanej. Zachowując określone w dokumencie zasady zagospodarowania w zakresie poboru wody oraz oczyszczania ścieków, realizacja nowej zabudowy nie powinna wpłynąć negatywnie na środowisko. Wydajność ujęcia wody w miejscowości Tarło, które zaopatrywać będzie w wodę tereny objęte planem, znacznie przewyższa aktualne zapotrzebowanie. Podobnie maksymalna przepustowość istniejącej oczyszczalni ścieków w miejscowości Tarło jest wyższa niż wykorzystywana.

Cały obszar gminy Niedźwiada znajduje się w obszarze szczególnej ochrony, wyznaczonym na podstawie oceny potencjalnego zagrożenia wód w GZWP Nr 407. Jest to obszar występowania wód kredowych silnie narażonych na zanieczyszczenia powierzchniowe ze względu na brak warstw izolujących. Celem ochrony jest zachowanie wgłębnych poziomów wodonośnych z czystymi wodami do wykorzystania w przyszłości. Głównym rygorem jest zakaz lokalizacji obiektów, które mogą mieć ujemny wpływ na wody podziemne, a także nakaz likwidacji punktowych ognisk zanieczyszczeń. Realizacja inwestycji w ramach

wyznaczonych w projekcie planu funkcji terenów, może stwarzać, głównie na etapie budowy, potencjalne niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód podziemnych substancjami ropopochodnymi pochodzącymi z wykorzystywanego sprzętu, dlatego też stan sprzętu budowlanego i środków transportu powinien być na bieżąco monitorowany. Negatywne oddziaływania o charakterze lokalnym i krótkoterminowym mogą wystąpić na etapie prowadzenia robót budowlanych. Na etapie realizacyjnym istnieje potencjalne zagrożenie dla jakości wód podziemnych, wynikające z wytwarzania na terenie inwestycji budowlanych różnego rodzaju odpadów i ścieków. W celu ograniczenia możliwości zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego ściekami i odpadami powstającymi na etapie realizacji inwestycji, należy zorganizować zaplecze budowy w sposób zabezpieczający grunt przed zanieczyszczeniami substancjami ropopochodnymi (na terenie placów postojowych dla maszyn i środków transportu), wyposażyć je w pomieszczenia socjalno-bytowe dla pracowników, przenośne toalety dla pracowników oraz skład materiałów budowlanych. Powstałe w czasie realizacji inwestycji ścieki i odpady powinny być usuwane z terenu budowy zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi i normami.

Głównym celem środowiskowym wg. *Planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły,* jest utrzymanie lub poprawa stanu wód**.** Wszelkie inwestycje realizowane na terenach zmiany planu wymagają przestrzegania przepisów *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 roku w sprawie warunków, jakie należy spełniać przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego* (*Dz. U. z 2014 r. poz. 1800*), określające:

- substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, powodujące zanieczyszczenie wód, które powinno być eliminowane, oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, powodujące zanieczyszczenie wód, które powinno być ograniczane;
- warunki, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, w tym najwyższe dopuszczalne wartości zanieczyszczeń, oraz warunki, jakie należy spełnić w celu rolniczego wykorzystania ścieków;
- miejsce i minimalną częstotliwość pobierania próbek ścieków, metodyki referencyjne analizy i sposób oceny, czy ścieki odpowiadają wymaganym warunkom;
- najwyższe dopuszczalne wartości zanieczyszczeń dla ścieków z oczyszczalni ścieków bytowych i komunalnych.

Z uwagi na niewielki zakres zmian wprowadzonych projektem planu i nie lokalizowaniu inwestycji znacząco oddziaływujących na środowisko, ocenia się, iż realizacja ustaleń projektu planu nie stoi w sprzeczności z osiągnięciem celów środowiskowych wyznaczonych w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły,* jakimi są: osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego oraz utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód.

Obszar objęty ustaleniami projektu planu znajduje się w obrębie jednostki planistycznej JCWPd 75. Ocena stanu jakościowego i ilościowego wykazała dobry stan wód oraz brak ryzyka niespełnienia celów środowiskowych. Dominującą presją jest oddziaływanie terenów rolniczych (nawożenie) oraz niezorganizowana gospodarka wodno-ściekowa na obszarach wiejskich. Ocenia się, iż projektowane zagospodarowanie nie będzie oddziaływało negatywnie na wody podziemne. Nie stwierdzono ryzyka kolizji ocenianego dokumentu z celami środowiskowymi Ramowej Dyrektywy Wodnej. Zagospodarowanie terenu pod

funkcje zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, z zachowaniem określonych zasad ochrony środowiska, w tym realizacją infrastruktury sozotechnicznej, mają na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód i racjonalizację ich wykorzystania.

Powierzchnia ziemi i gleby

Oddziaływanie negatywne na powierzchnię ziemi wiązać się będzie z realizacją wszystkich inwestycji budowlanych. Praca ciężkiego sprzętu mechanicznego wykorzystywanego m.in. do przygotowania terenu, zdjęcia darniny, wykonania wykopów, robót ziemnych doprowadzić może do zmiany struktury gleby, do zagęszczenia powierzchni ziemi, zmniejszenia porowatości i powietrza glebowego. W fazie budowy dojść może również do zanieczyszczenia środowiska glebowego substancjami niebezpiecznymi pochodzącymi z niewłaściwie prowadzonych prac budowlanych (np. wycieki płynów eksploatacyjnych z pojazdów i maszyn, niewłaściwe gromadzenie odpadów niebezpiecznych). Niemniej jednak powyższe zdarzenia występują losowo i są trudne do przewidzenia, zarówno w zakresie częstości występowania, jak i zakresu oraz nasilenia potencjalnego negatywnego ich oddziaływania.

Na etapie funkcjonowania nowych obiektów, przy zachowaniu zasad ochrony środowiska, nie przewiduje się ich negatywnego wpływu na gleby.

Warunki klimatyczne

Zagospodarowanie terenu objętego miejscowym planem, ze względu na lokalny charakter, nie będzie miało wpływu na czynniki kształtujące warunki meteorologiczne oraz nie wpłynie na warunki bioklimatyczne tego obszaru. Lokalizacja nowej zabudowy nie będzie stanowić bariery utrudniającej naturalne przewietrzanie obszaru.

Klimat akustyczny

Projekt planu na analizowanym obszarze wprowadza tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej, które wymagają zapewnienia standardów akustycznych w środowisku – na podstawie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska oraz rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. W projekcie uchwały planu zapisano ustalenie akustyczne, wymagające zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku: *„w zakresie ochrony przed hałasem obowiązuje zagospodarowanie terenów w sposób niepowodujący przekroczeń norm hałasu, zgodnie z przepisami odrębnymi, a także ustala się lokalizację budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi w odległości nie mniejszej niż 25 m od krawędzi jezdni drogi publicznej wojewódzkiej”*. Wyznaczona odległość znacząco wpłynie na ograniczenie uciążliwości akustycznej na budynki mieszkalne. Wzmożony hałas emitowany będzie również podczas budowy dopuszczonych planem inwestycji oraz infrastruktury technicznej. Hałas emitowany podczas prac budowlanych będzie miał charakter okresowy, występujący jedynie do czasu zakończenia budowy. Związany będzie wyłącznie z pracą wykorzystywanych maszyn i urządzeń oraz ruchem pojazdów ciężarowych. Funkcjonowanie nowej zabudowy nie będzie skutkowało znaczącą uciążliwością hałasową dla terenów sąsiednich.

Powietrze atmosferyczne

Negatywne oddziaływanie na powietrze wiązać się będzie z fazą zagospodarowywania terenów. W fazie budowy nastąpi emisja zanieczyszczeń do powietrza zarówno zorganizowana, jak i niezorganizowana. Spowodowana ona będzie pracą maszyn budowlanych i środków transportu emitujących zanieczyszczenia powstające ze spalania paliw w silnikach spalinowych (tlenki azotu, benzen, tlenek węgla, węglowodory alifatyczne i aromatyczne). Ponadto dojdzie do emisji pyłów podczas prac ziemnych i w czasie ruchu pojazdów po nawierzchniach nieutwardzonych. Emisja tych zanieczyszczeń będzie miała charakter lokalny i ograniczony do dość krótkiego okresu czasu. Dlatego też, nie będzie powodować znacznych uciążliwości i kumulacji w środowisku. Nowe zainwestowanie terenów dotąd niezabudowanych będzie skutkowało wzrostem na terenie gminy „niskiej emisji" z indywidualnych kotłowni, jednak, z uwagi na niewielki zasięg obszarowy terenu objętego projektem planu, skala tego zjawiska będzie nieznaczna i będzie miała minimalny wpływ na jakość powietrza na terenie gminy. Istotne znaczenie mają tu ustalenia planu dotyczące wykorzystania w celach grzewczych paliw i technologii niepowodujących pogorszenia stanu środowiska oraz gwarantujących emisję spalin poniżej dopuszczalnych norm, w tym odnawialnych źródeł energii.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Nowe zagospodarowanie terenów nie będzie wiązało się z powstaniem źródeł pól elektromagnetycznych. Jednocześnie zapisy projektu plany nakazują: utrzymanie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz realizację zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi z zachowaniem odległości od obiektów emitujących pola elektromagnetyczne, zgodnie z przepisami odrębnymi. Respektowanie powyższych zapisów, stanowić będzie dostateczną gwarancję ochrony przez szkodliwym dla ludzi promieniowaniem elektromagnetycznym.

Krajobraz

Nowe tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej stanowią kontynuację istniejących struktur osadniczych w miejscowościach Klementynów, Tarło i Tarło Kolonia. Gwarancją przeciwdziałania negatywnych dominant w krajobrazie są ustalenia projektu planu w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy, nawiązujących do istniejących form zabudowy. Na terenach dotychczas wolnych od zabudowy, gdzie wprowadza się nowe zainwestowanie, może dojść do niewielkich zmian w krajobrazie, wynikających z wprowadzenia obiektów kubaturowych, likwidacji istniejącej zieleni oraz drobnych przekształceń rzeźby terenu. Również ustalenia planu w zakresie zmiany linii zabudowy nie będą miały negatywnego wpływu na ład przestrzenny w miejscowości Klementynów.

Różnorodność biologiczna, fauna i flora

Tereny objęte zmianą planu położone są poza siecią powiązań ekologicznych. Tereny przewidziane do zabudowy obecnie są użytkowane rolniczo, co sprawia, iż są dość ubogie pod względem różnorodności gatunkowej. Pełna realizacja ustaleń projektu planu prawdopodobnie będzie wywierać nieznaczny wpływ na funkcjonowanie świata roślin

i zwierząt, a tym samym na bioróżnorodność. Zmiana sposobu zagospodarowania wiąże się z wprowadzeniem budynków, czy infrastruktury technicznej. Wysokie wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej – min. 30%, które wprowadza projekt planu powoduje, iż zmiany będące konsekwencją jego realizacji, nie powinny wpłynąć na stan środowiska przyrodniczego obszaru opracowania. Na terenach przeznaczonych na cele dróg publicznych w projekcie planu wprowadzono nakaz pielęgnacji i ochrony istniejącej roślinności oraz jej wzbogacenie, z zastosowaniem gatunków dobranych do potrzeb lokalnego ekosystemu i aktualnych warunków środowiska.

Istniejące zagospodarowanie terenów sąsiednich powoduje, iż tereny objęte planem nie tworzą ostoi dla cennych i rzadkich gatunków zwierząt. Uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej, na skutek zagospodarowania terenów dotąd niezabudowanych, może w niewielkim stopniu pogorszyć warunki bytowania gatunków fauny, głównie żerowiskowej. Prace budowlano-montażowe mogą wywołać migrację niektórych gatunków fauny na tereny sąsiednie, spowodowaną hałasem, drganiami, niewielką emisją spalin, czy też wzmożoną obecnością ludzi. Migracja ta będzie miała jedynie charakter czasowy i po zakończeniu prac najprawdopodobniej odtworzone zostaną dotychczasowe struktury i relacje. Nie należy spodziewać się znaczącego negatywnego oddziaływania na żaden z gatunków zwierząt.

Obszary prawnie chronione, w tym obszary NATURA 2000

Na terenie gminy Niedźwiada jedynymi formami ochrony, wynikającymi z ustawy o ochronie przyrody, są: użytki ekologiczne oraz pomnik przyrody. Obiekty te nie znajdują się na terenach objętych projektem planu, ani w ich sąsiedztwie. Nowe tereny inwestycyjne położone są również poza wyznaczonym w suikzp Systemem Przyrodniczym Gminy Niedźwiada.

Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar NATURA 2000 dokumentu narzuca ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (…). W myśl art. 3 pkt 17 w/w ustawy, przez znaczące oddziaływanie na obszary NATURA 2000 należy rozumieć oddziaływanie na cele ochrony obszaru NATURA 2000, w tym w szczególności działania mogące:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000, lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru NATURA 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

W granicach gminy Niedźwiada brak jest obszarów włączonych do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Niemniej jednak dokonano analizy potencjalnego wpływu projektu dokumentu na środowisko najbliżej położonych obszarów NATURA 2000, którymi są:

- Obszar specjalnej ochrony ptaków „Lasy Parczewskie” oddalone od gminy Niedźwiada o ok. 3,3 km w kierunku wschodnim,
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Ostoja Parczewska” PLH060107 oddalony od gminy Niedźwiada o ok. 4,3 km w kierunku wschodnim.

Dla w/w obszarów obowiązują plany zadań ochronnych zgodnie z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 12 stycznia 2015 roku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy

Parczewskie PLB060006 (Dz. Urz. Woj. Lub. poz. 176) oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 12 stycznia 2015 roku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Parczewska PLB060006 (Dz. Urz. Woj. Lub. poz. 180).

Oddziaływanie ustaleń projektu miejscowego planu w odniesieniu do zagrożeń i presji wywieranych na obszar NATURA 2000 „Lasy Parczewskie", w oparciu o zapisy zawarte w Standardowym Formularzu Danych (SFD)

Poziom oddziaływania określony w SFD	Oddziaływanie wewnętrzne/zewnętrzne określone w SFD	Zagrożenie i presje określone w SFD	Oddziaływanie ustaleń projektu planu
średnie	wewnętrzne	B01 – zalesianie terenów otwartych	nie dotyczy
średnie	wewnętrzne	J02 - spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych	brak negatywnego oddziaływania z uwagi na zakres zmian, rodzaju planowanych inwestycji i oddalenie od terenów inwestycyjnych
średnie	wewnętrzne	A02 – zmiana sposobu uprawy	nie dotyczy
średnie	wewnętrzne	A04.03 – hodowla zwierząt	nie dotyczy

Oddziaływanie ustaleń projektu planu w odniesieniu do zagrożeń i presji wywieranych na obszar NATURA 2000 „Ostoja Parczewska", w oparciu o zapisy zawarte w Standardowym Formularzu Danych (SFD)

Poziom oddziaływania określony w SFD	Oddziaływanie wewnętrzne/zewnętrzne określone w SFD	Zagrożenie i presje określone w SFD	Oddziaływanie ustaleń projektu planu
niskie	wewnętrzne	E03.01 - pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych	brak znaczącego negatywnego oddziaływania
niskie	wewnętrzne	F03.01 - polowanie	nie dotyczy
niskie	zewnętrzne	D01.02 – drogi, autostrady	nie dotyczy
średnie	wewnętrzne	D01.01 - ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe	nie dotyczy
niskie	wewnętrzne	B - leśnictwo	nie dotyczy
niskie	wewnętrzne	J02.01 - zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie	nie dotyczy

Poziom oddziaływania określony w SFD	Oddziaływanie wewnętrzne/zewnętrzne określone w SFD	Zagrożenie i presje określone w SFD	Oddziaływanie ustaleń projektu planu
niskie	zewnętrzne	E03.01 - pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych	brak znaczącego negatywnego oddziaływania
średnie	zewnętrzne	J02.01 - zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie	nie dotyczy
niskie	wewnętrzne	D01.02 - drogi, autostrady	nie dotyczy
średnie	wewnętrzne	G02 - drogi, autostrady	nie dotyczy
średnie	wewnętrzne	F01 - akwakultura morska i słodkowodna	nie dotyczy

Na podstawie powyższej analizy ocenia się, iż **realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie wpłynie na przedmiot ochrony oraz integralność w/w obszarów Natura 2000**, głównie z uwagi na ich znaczne oddalenie od obszaru gminy, a także niewielką skalą zmian wprowadzanych ustaleniami projektu dokumentu i rodzaju planowanych inwestycji.

Ochrona zabytków

Na obszarach objętych planem, a także w bezpośrednim sąsiedztwie terenu, nie są zlokalizowane obiekty wpisane do rejestru zabytków. W granicach planu, w miejscowości Klementynów, zarejestrowane zostało natomiast stanowisko archeologiczne nr 72-82/138-3, odkryte podczas prowadzonych badań powierzchniowych AZP, ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków. Wszelkie prace ziemne na terenie zewidencjowanego stanowiska archeologicznego, w celu jego ochrony, wymagają uzgodnienia z konserwatorem zabytków warunków prowadzenia robót ziemnych.

Środowisko ludzi

Realizacja planu będzie głównie polegała na zainwestowaniu części terenów obecnie użytkowanych rolniczo. Działania inwestycyjne mogą zatem spowodować niekorzystne oddziaływania na ludzi o czasowym i lokalnym charakterze. Przewidywane negatywne oddziaływanie będzie miało głównie charakter bezpośredni, krótkoterminowy, chwilowy i odwracalny, związany z pojawieniem się czynników, takich jak: hałas, drgania, pylenie, a także możliwa emisja zanieczyszczeń do wód i gruntu. Funkcjonowanie nowej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej będzie wiązać się z emisją zwiększonej ilości zanieczyszczeń, takich jak: gazy, pyły, ścieki komunalne, odpady stałe, w tym odpady z rolnictwa. Jednocześnie należy podkreślić, że ustalenia projektu planu mają charakter regulacyjny - realizacja inwestycji w zasięgu terenów inwestycyjnych nie powinna stanowić przyczyny wystąpienia zjawisk o znacząco niekorzystnym charakterze. Analizując projekt planu wyłącznie w aspekcie zaspokajania ludzkich potrzeb, należy pamiętać, że sporządzenie mpzp ma na celu głównie ochronę jednorodności zabudowy w ramach istniejących struktur

przestrzennych i uniemożliwienie wprowadzania funkcji kolidujących. Projekt planu w pełni realizuje powyższe cele, umożliwiając właścicielom nieruchomości dokonywania inwestycji. W celu ochrony istniejących korzystnych warunków akustycznych, spełniających obecne kryteria w dziedzinie akustyki środowiska, projekt planu zawiera odpowiednie ustalenia w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku, chroniące przed ewentualnymi uciążliwościami. Niewielki zakres zmiany planu i co za tym idzie niewielkie zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym stanowić będą o nieodczuwalnym oddziaływaniu w zakresie lokalnego klimatu mającego wpływ na jakość życia mieszkańców.

Odpady

W zakresie gospodarki odpadami projekt dokumentu wprowadza nakaz składowania odpadów stałych na utwardzonych placach przystosowanych do gromadzenia odpadów, przy zastosowaniu zbiórki selektywnej, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na zmiany klimatyczne i bioróżnorodność biologiczną oraz analiza dokumentu pod względem zawarcia celów i kierunków adaptacji do zmian klimatu, określonych w Strategicznym Planie Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Dokument SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020, a w grupie której wymienia się: gospodarkę wodną, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczną i obszary prawnie chronione, zdrowie, energetykę, budownictwo, transport, obszary górskie, strefę wybrzeża, gospodarkę przestrzenną i obszary zurbanizowane. Wrażliwość tych sektorów została określona w oparciu o przyjęte dla SPA scenariusze zmian klimatu. Obszary zurbanizowane stanowią szczególną kategorię w strukturze przestrzeni geograficznej, charakteryzującą się dużą gęstością populacji ludzkiej, a tym samym są bardzo wrażliwe z uwagi na negatywne oddziaływanie antropopresji.

Projekt miejscowego planu nie ingeruje i nie zagraża obszarom i obiektom cennym pod względem przyrodniczym, zarówno zlokalizowanym na terenie gminy, jak i poza jej granicami. Planowane tereny inwestycyjne nie wkraczają w obszary dolin rzecznych i nie stwarzają barier przestrzennych w swobodnym przepływie mas powietrza. Dodatkowo wielkości wskaźników powierzchni biologicznie czynnych dla poszczególnych terenów służą utrzymaniu właściwych warunków termicznych.

Jednym z kierunków działań adaptacyjnych, dążących do osiągnięcia celu, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska, jest ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu. Ochrona różnorodności biologicznej jest ważnym zagadnieniem, ponieważ problem utraty bioróżnorodności narasta wraz z postępującymi zmianami klimatu. Realizacja zapisów projektu planu nie będzie zagrażać bioróżnorodności.

Istotne znaczenia dla ochrony klimatu mają zapisy planu w zakresie ograniczania emisji zanieczyszczeń do atmosfery z indywidualnych kotłowni, poprzez zastosowanie paliw

i technologii niepowodujących pogorszenia stanu środowiska oraz gwarantujących emisję spalin poniżej dopuszczalnych norm, a także z instalacji odnawialnych źródeł energii.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu planu wpisuje się w realizację kierunków działań służących adaptacji do zmian klimatu, o których mowa w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030".

Ryzyko wystąpienia poważnej awarii

Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów w sposób określony w projekcie planu nie będą powodować ryzyka wystąpienia poważnej awarii - zdarzenia w rozumieniu *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska.* Do grupy zakładów o zwiększonym ryzyku, albo do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zalicza się zakłady w zależności od występowania jednej lub więcej substancji niebezpiecznych (*Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 roku w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej – Dz. U. 2016 poz. 138).* Na obszarze objętym analizą nie planuje się lokalizacji inwestycji kwalifikujących się do w/w kategorii przedsięwzięć, w związku z powyższym nie przewiduje się wystąpienia poważnych awarii przemysłowych.

XIII. ZMIANY W FUNKCJONOWANIU ŚRODOWISKA

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu, funkcjonowanie Systemu Przyrodniczego Gminy nie będzie zmodyfikowane, bowiem zakres zmian dotyczy terenów położonych w sąsiedztwie terenów osadniczych, poza SPG oraz poza najcenniejszymi obszarami przyrodniczymi. Zmiany w zagospodarowaniu terenów wykazują zgodność z wyznaczoną w studium gminy strukturą funkcjonalno–przestrzenną gminy, która uwzględniona uwarunkowania wynikające z ochrony przeciwpowodziowej, występowania obszarów gleb chronionych, lasów, terenów udokumentowanych złóż kopalin oraz korytarzy ekologicznych.

XIV. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Skutki oddziaływania ustaleń realizacji projektów dokumentów planistycznych na poszczególne komponenty środowiska należy ocenić pod względem:

- ***bezpośredniości***:
  - **bezpośrednie** – oddziaływania wynikające z bezpośredniej interakcji między planowanym działaniem w ramach projektu a środowiskiem realizacji projektu,
  - **pośrednie** – oddziaływania wynikające z innych działań mających miejsce w związku z realizacją ustaleń planu,

- **wtórne** – oddziaływania wynikające z oddziaływań bezpośrednich lub pośrednich, będące skutkiem późniejszych interakcji ze środowiskiem;
- **skumulowane** – oddziaływania wynikające z łącznego działania skutków realizacji analizowanego przedsięwzięcia oraz skutków spowodowanych przez inne działania, obecnie występujące, dokonane w przeszłości, bądź przewidywane;

➢ ***okresu trwania oddziaływania:***
- **krótkoterminowe**: przewiduje się, że oddziaływania będą trwać jedynie przez ograniczony czas i ustaną po zakończeniu danego działania bądź na skutek wykorzystania środków łagodzących,
- **średnioterminowe:** oddziaływania, które będą utrzymywać się przez dłuższy czas lecz będą krótsze niż czas eksploatacji planowanych inwestycji,
- **długoterminowe**: oddziaływania, które będą utrzymywać się przez czas eksploatacji lub funkcjonowania czynnika,
- **stałe**: oddziaływania występujące w trakcie realizacji inwestycji przewidzianych ustaleniami planu i powodujące trwałe zmiany w dotkniętych zasobach środowiska, bądź utrzymujące się przez dłuższy czas,
- **chwilowe**: przewiduje się, że oddziaływania takie będą trwały krótko, będą nieregularne i sporadyczne;

➢ ***charakteru zmian:***
- **oddziaływanie pozytywne** – powodujące korzystne zmiany w środowisku, najczęściej wtórne, pojawiające się w dłuższym horyzoncie czasowym, prowadzące do poprawy wybranych elementów środowiska w wymiarze ponadlokalnym,
- **oddziaływanie neutralne** – oddziaływanie nie powodujące odczuwalnych (mierzalnych) skutków w środowisku,
- **oddziaływanie negatywne** – oddziaływanie zauważalne, powodujące odczuwalne skutki środowiskowe, lecz nie powodujące przekroczeń standardów, istotnych zmian ilościowych i jakościowych, możliwe do ograniczenia,
- **oddziaływanie znacząco negatywne** – oddziaływanie powodujące zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, bariery dla migracji, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo;

➢ ***zasięgu:***
- **lokalne:** oddziaływanie dotyczące ważnych w skali lokalnej zasobów lub ograniczone do jednego rodzaju zasobów,
- **ponadlokalne: regionalne:** oddziaływania dotyczące ważnych w skali regionalnej środowiskowych zasobów lub odczuwalne w skali regionalnej, **krajowe**: oddziaływania dotyczące ważnych w skali kraju środowiskowych zasobów, dotyczące obszaru ważnego w skali kraju, chronionego lub mające konsekwencje makroekonomiczne, **transgraniczne**: oddziaływania odczuwane w jednej WSE w rezultacie działań w innej WSE.

Zmiany dokonane w projekcie planu ograniczają się wyłącznie do niewielkich przekształceń w strukturze osadniczej gminy - przeznaczenia terenów użytkowano rolniczo pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową. Pozostałe niewielkie korekty dotyczą zmiany układu komunikacyjnego obsługującego tereny zabudowy oraz zmiany dotychczas obowiązującej nieprzekraczalnej linii zabudowy.

Mając na uwadze stan środowiska, położenie terenów objętych analizą i obecny sposób zainwestowania terenów, stwierdza się, że zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym będące efektem realizacji ustaleń projektu planu, **nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska.**

Przedmiot oddziaływań	**Zakres zmian w miejscowym planie**	
	Realizacja nowej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej na terenach użytkowanych rolniczo oraz korekta układu komunikacyjnego na terenach zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej	**Zmiana nieprzekraczalnej linii zabudowy na terenach zabudowy zagrodowej**
	Przewidywane oddziaływania	
Bioróżnorodność, fauna i flora	oddziaływanie negatywne, długoterminowe, nieodwracalne, bezpośrednie, słabe	oddziaływanie neutralne lub długoterminowe, nieodwracalne, bezpośrednie, słabe
Obszary i obiekty objęte formami ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000	oddziaływanie neutralne	oddziaływanie neutralne
Funkcjonowanie korytarzy ekologicznych	oddziaływanie neutralne	oddziaływanie neutralne
Walory krajobrazowe	oddziaływanie neutralne	oddziaływanie neutralne
Jakość powietrza atmosferycznego	oddziaływanie negatywne, długoterminowe, nieodwracalne, bezpośrednie, słabe	oddziaływanie neutralne
Klimat i adaptacja do zmian klimatu	oddziaływanie neutralne	oddziaływanie neutralne
Klimat akustyczny i narażenie na promieniowanie elektromagnetyczne	oddziaływanie negatywne, krótkotrwałe, odwracalne bezpośrednie, słabe	oddziaływanie neutralne
Stan powierzchni ziemi i jakość gleby	oddziaływanie negatywne, długoterminowe, nieodwracalne, bezpośrednie, słabe	oddziaływanie neutralne lub negatywne długoterminowe, nieodwracalne, bezpośrednie, słabe
Wody powierzchniowe	oddziaływanie neutralne	oddziaływanie neutralne
Wody podziemne	oddziaływanie negatywne, długoterminowe, nieodwracalne, bezpośrednie, słabe	oddziaływanie neutralne
Dobra materialne i zabytki	oddziaływanie neutralne	oddziaływanie neutralne
Stan bezpieczeństwa, w tym ryzyko występowania poważnych awarii	oddziaływanie neutralne	oddziaływanie neutralne
Zdrowie ludzi	oddziaływanie neutralne lub oddziaływanie negatywne, krótkotrwałe, odwracalne bezpośrednie, słabe	oddziaływanie neutralne

Odpady	oddziaływanie negatywne, długoterminowe, nieodwracalne, bezpośrednie, słabe	oddziaływanie neutralne

Zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym na obszarze objętym ustaleniami projektu miejscowego planu nie będą generowały dalekosiężnych, wykraczających poza granice Polski, oddziaływań na środowisko. Zgodnie z *Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko* w kontekście transgranicznym oraz *z art. 104-117 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (…)* nie zachodzą przesłanki do przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.
Spośród rodzajów oddziaływań najwięcej trudności w ich identyfikacji powodują oddziaływania skumulowane, które należy rozumieć jako działania, wynikające z łącznego działania skutków realizacji analizowanego przedsięwzięcia, a także skutków spowodowanych przez inne działania, obecnie występujące, dokonane w przeszłości, bądź przewidywane. Trudności w ich identyfikacji wynikają głównie z braku danych dotyczących możliwych przyszłych oddziaływań. Wielkość oddziaływań skumulowanych, a w efekcie zmiany w środowisku tym spowodowane zależą od rodzaju, lokalizacji i sposobu eksploatacji przedsięwzięć inwestycyjnych. Skumulowane oddziaływania będą dotyczyły głównie fazy ich budowy, czy modernizacji i nie będą powodowały znaczących oddziaływań. Najprawdopodobniej, na skutek rozwoju w przyszłości zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, kumulacja oddziaływań będzie związana z emisją zanieczyszczeń powietrza z tzw. „niskiej emisji", zwiększonego poboru wody, wytwarzaniem ścieków i odpadów.

XV. OCENA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH W ASPEKTACH ŚRODOWISKOWYCH

Ustalenia projektu miejscowego planu uwzględniają uwarunkowania ekofizjograficzne, w tym przydatność terenów dla zagospodarowania, z uwzględnieniem warunków gruntowo-wodnych i morfometrycznych rzeźby oraz lokalnego klimatu. Zainwestowanie nowych terenów stanowić będzie kontynuację istniejących funkcji na terenach sąsiadujących wraz z powiązaniami komunikacyjnymi i infrastrukturalnymi. Nowe zainwestowanie nie spowoduje istotnych zagrożeń dla ekologicznego funkcjonowania obszaru objętego opracowaniem. Teren zmiany planu nie koliduje z przebiegającymi przez teren gminy korytarzami ekologicznymi oraz z cennymi elementami przyrodniczymi, krajobrazowymi i kulturowymi. Zachowanie zasad zagospodarowania i kształtowania zabudowy określonych w planie będzie dostateczną gwarancją na skuteczną ochronę elementów środowiska przed negatywnymi skutkami realizacji ustaleń dokumentu.

XVI. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Przeznaczenie terenu pod funkcje zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i funkcji komunikacyjnej będzie miało wpływ na komponenty środowiska naturalnego tj.: wody podziemne, wody powierzchniowe, jakość powietrza, klimat, florę oraz faunę. Zapobieganie i ograniczanie negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze i warunki życia ludzi powinno dotyczyć zarówno etapu budowy, jak i eksploatacji poszczególnych inwestycji.

Rozwiązania w zakresie minimalizacji negatywnego oddziaływania nowych inwestycji na środowisko dotyczyć powinny:

- ograniczania emisji pyłów i gazów przez zastosowanie w systemach ogrzewania obiektów proekologicznych paliw,
- podejmowania działań w zakresie podniesienia efektywności energetycznej budynków,
- wykorzystywania w realizacji obiektów nowoczesnych technologii, w tym w zakresie wyciszania maszyn i urządzeń na etapie budowy,
- wprowadzania zieleni izolacyjnej od dróg publicznych,
- przy zagospodarowywaniu terenów - pozostawiania w granicach działek maksymalnie największej powierzchni biologiczne czynnej, a także dokonywanie nasadzeń drzew i krzewów,
- prowadzenie prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi.

Zgodnie z *art. 75 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska*, kompensacja przyrodnicza jest głównym narzędziem działań, których celem jest naprawianie wyrządzonych szkód w środowisku i które podejmuje się wtedy, gdy ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa. Projekt planu nie spowoduje szkód w środowisku rozumianych (zgodnie z *ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (tj. Dz. U. 2018 poz.954, z późn. zm.)* jako negatywną, mierzalną zmianę stanu lub funkcji elementów przyrodniczych, ocenioną w stosunku do stanu początkowego, która została spowodowana bezpośrednio lub pośrednio przez działalność prowadzoną przez podmiot korzystający ze środowiska:

- w gatunkach chronionych lub chronionych siedliskach przyrodniczych, mającą znaczący negatywny wpływ na osiągnięcie lub utrzymanie właściwego stanu ochrony tych gatunków lub siedlisk przyrodniczych;
- w wodach, mającą znaczący negatywny wpływ na stan ekologiczny, chemiczny lub ilościowy wód;
- w powierzchni ziemi, przez co rozumie się zanieczyszczenie gleby lub ziemi, w tym w szczególności zanieczyszczenie mogące stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi.

Mając powyższe na uwadze ocenia się, iż w związku z realizacją projektowanego dokumentu nie zajdą okoliczności wymagające zastosowania działań kompensujących utratę wartości przyrodniczych.

XVII. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU

Wskazane w miejscowym planie przeznaczenie terenów zostało dostosowane do zaistniałych potrzeb społeczeństwa i ściśle określonych celów dotyczących zagospodarowania poszczególnych działek, które wynikają z wniosków właścicieli nieruchomości. Dlatego też, dla wprowadzonych zmian w zagospodarowaniu terenów nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych.

Tereny objęte miejscowym planem znajdują się w sąsiedztwie istniejących struktur osadniczych. Na obszarach tych, nie ma generalnie przeciwskazań prawnych ani środowiskowych, co do sposobu wykorzystania przestrzeni zgodnie z ustaleniami planu, a wskazany w projekcie planu sposób zagospodarowania przestrzennego jest w pełni uzasadniony, zarówno pod względem planistycznym - kształtowanie nowych struktur mieszkaniowych w nawiązaniu i w zgodzie z istniejącym zagospodarowaniem (niekonfliktowości funkcji) oraz ekonomicznym – relatywnie niskie nakłady finansowe na uzbrajanie nowych terenów.

XVIII. WSKAZANE TRUDNOŚCI PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY, WYNIKAJĄCE Z CHARAKTERU ZMIAN

W trakcie sporządzania prognozy, nie napotkano na poważniejsze trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, odnoszących się do projektowanych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym oraz charakteru oddziaływania na środowisko realizacji wskazanego w projekcie planu zainwestowania. W dokumencie prognozy przeanalizowano w stopniu możliwym, na jaki pozwala obecna wiedza, wszystkie oddziaływania wynikające z realizacji projektu planu z uwzględnieniem informacji na temat stanu środowiska obszaru opracowania oraz dostępnej wiedzy dotyczącej kształtowania się zjawisk przyrodniczych.

XIX. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Analiza skutków realizacji ustaleń projektu planu prowadzona będzie w oparciu o wyniki pomiarów, ocen i analiz (dokonywanych dla całego obszaru gminy), wykonywanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie, Państwowy Instytut Geologiczny, wójt/burmistrz prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w zakresie oraz z częstotliwością określoną w przepisach odrębnych, w tym w ustawie Prawo ochrony środowiska oraz ustawie Prawo wodne. Działania w/w instytucji w zakresie monitoringu poszczególnych komponentów

środowiska pozwolą na ocenę skutków realizacji ustaleń miejscowego planu i umożliwią reakcję na ewentualne negatywne zjawiska zachodzące w środowisku przyrodniczym.

System monitorowania zmian zachodzących w omawianej przestrzeni opierać się powinien na okresowej ocenie przeglądu i rejestracji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, którego obowiązek przeprowadzenia wynika z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

XX. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Celem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko była ocena skutków realizacji ustaleń zawartych w projekcie *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach geodezyjnych Tarło, Tarło Kolonia i Klementynów* na środowisko naturalne.
Jak wykazano w prognozie, realizacja inwestycji zgodnie z określonym w planie zagospodarowaniem, powodować będzie oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

Do długoterminowych negatywnych oddziaływań zaliczyć należy:
- ingerencję w powierzchnię ziemi w miejscach realizacji inwestycji budowlanych,
- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych oraz pogorszenie warunków infiltracyjnych gruntów w miejscach realizacji zabudowy,
- przeobrażenia szaty roślinnej, wynikające z realizacji zabudowy na terenach obecnie niezainwestowanych, użytkowanych rolniczo,
- zwiększenie emisji zanieczyszczeń powietrza i hałasu oraz wytwarzania odpadów komunalnych, poboru wody i wytwarzania ścieków komunalnych, w związku z funkcjonowaniem nowej zabudowy.

Warunkiem niezbędnym dla ograniczania negatywnych skutków oddziaływań na środowisko, jakie mogłyby się pojawić w konsekwencji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, będzie respektowanie przez inwestorów przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z przepisów, zwłaszcza w zakresie prawidłowego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony przed hałasem, a także ochrony i kształtowania zieleni.

XXI. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach geodezyjnych Tarło, Tarło Kolonia i Klementynów, został opracowywany na podstawie uchwały Nr V/39/19 Rady Gminy Niedźwiada z dnia 29 marca 2019 roku *w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach geodezyjnych Tarło, Tarło Kolonia i Klementynów*. Zakres zmiany planu dotyczy:

- przeznaczenia terenu w granicach działek ozn. nr ewid. 519/1 i 515 w obrębie geodezyjnym Tarło pod funkcje zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (1MN) i drogę wewnętrzną (2KDW),
- przeznaczenia terenu w granicach działek ozn. nr ewid. 160 i 161 w obrębie geodezyjnym Tarło pod funkcje zabudowy zagrodowej (3RM), przy zachowaniu fragmentu użytków zielonych (4RZ) i terenu dróg publicznych (pas poszerzenia istniejącej drogi 6KD);
- przeznaczenia terenu w granicach działek ozn. nr ewid. 349/2 i 350 w obrębie geodezyjnym Tarło pod funkcje zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (7MN) i zabudowy zagrodowej (8RM),
- przeznaczenia terenów położonych w granicach działek ozn. nr ewid. 271/2, 267/2, 268/6, 268/7 i 268/3 w obrębie ewid. Tarło Kolonia pod funkcje zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (9MN, 10MN, 11MN) i zabudowy zagrodowej (12RM i 13RM) oraz dróg publicznych (14KD oraz 15KD, 16KD i 17KD – poszerzenia istniejących dróg);
- zmiany linii zabudowy oraz zmiany układu komunikacyjnego terenów zabudowy zagrodowej (18RM, 19RM i 20KD), położonych w granicach działek ozn. nr ewid. 330/3, 331/2, 332/2 i 378/2 oraz 352 i 353 w obrębie geodezyjnym Klementynów pod funkcje.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu opracowana została zgodnie z zakresem wskazanym w *art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz wskazanym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lubartowie. Celem prognozy było wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek zagospodarowania terenów, zgodnie z ustaleniami zmiany planu.

Obszary objęte projektem planu obejmują tereny niezabudowane, użytkowane rolniczo, położone przy drogach publicznych i w sąsiedztwie istniejących struktur osadniczych, a w miejscowości Klementynów również tereny zabudowane.

Charakterystyka ekofizjografii terenów objętych projektem planu wykazała:

- Pod względem warunków budowlanych tereny kwalifikują się do regionów o korzystnych warunkach dla bezpośredniego posadowienia budynków; są to obszary występowania piasków i żwirów, o głębokość zalegania wód gruntowych w granicach 2-5 m p.p.t.;
- Tereny zmiany planu przeznaczone są pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową, co jest zgodne z funkcją zabudowy terenów sąsiednich;
- Tereny objęte projektem planu, według oceny klimatu lokalnego, cechują się dobrymi warunkami klimatyczno-termicznymi, wilgotnościowymi i o właściwym przewietrzaniu. Tereny te predysponowane są do rozwoju wszelkich funkcji inwestycyjnych;
- Zgodnie z podziałem kraju na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) obszary zmiany planu znajdują się w obrębie JCWP PRLW20001724754 Dopływ spod Kolonii Brzeźnica Bychawska, której wody wykazały zły stan czystości;
- W podziale na jednolite części wód podziemnych gmina położona jest w obrębie JCWPd PLGW200075 o dobrym stanie jakościowym i ilościowym wód;
- Pod względem hydrologicznym obszar analizy położony jest na obszarze występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 407 Niecka Lubelska Chełm – Zamość, o strategicznych zasobach wodnych (o wysokim poziomie zagrożenia ich jakości);

- Na obszarach projektu planu występują głównie gleby pseudobielicowe, w kompleksie glebowym żytnim słabym;
- Na terenach objętych zmianą planu występuje roślinność synantropijna, towarzysząca istniejącej zabudowie, w tym roślinność pól uprawnych; nie występują siedliska wymienione w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej oraz rośliny objęte ścisłą ochroną gatunkową;
- Tereny objęte planem miejscowym położone są w sąsiedztwie istniejących struktur osadniczych, co nie sprzyja występowaniu fauny;
- Na terenie objętym projektem planu nie występują obiekty i obszary podlegające prawnej ochronie przyrody;
- Tereny zmiany planu znajdują się poza obszarami o funkcjach przyrodniczych, tworzących System Przyrodniczy Gminy Niedźwiada, a zagospodarowanie ich w sposób określony w planie nie zagraża utrzymaniu ich funkcji przyrodniczych, w tym ciągłości korytarzy ekologicznych;
- W miejscowości Klementynów znajduje się wpisane do wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków stanowisko archeologiczne – wymagające działań zabezpieczających przy ziemnych pracach inwestycyjnych;
- Jakość powietrza na terenie gminy jest dobra, przekroczony został natomiast poziom stężeń pyłu PM10;
- Głównym źródłem zanieczyszczeń gleb na terenie gminy są zanieczyszczenia komunikacyjne, dotyczy to zwłaszcza terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie dróg o największym natężeniu ruchu, głównie dróg wojewódzkich nr 815 i 821;
- Na terenie gminy nie występują źródła o wysokim stopniu uciążliwości ze względu na emisję hałasu;
- Nie występują źródła pól elektromagnetycznych, które przyczyniałyby się do przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pól elekromagnetycznych.

Prognoza wpływu projektu miejscowego planu na funkcjonowanie i jakość środowiska dowiodła, że zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym będące efektem realizacji ustaleń projektu dokumentu, będą miały neutralny lub negatywny wpływ na poszczególne elementy środowiska lecz nie będzie to oddziaływanie znacząco negatywne.

Do długoterminowych negatywnych oddziaływań zaliczyć należy:

- ingerencję w powierzchnię ziemi w miejscach realizacji inwestycji budowlanych,
- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych oraz pogorszenie warunków infiltracyjnych gruntów w miejscach realizacji zabudowy,
- przeobrażenia szaty roślinnej, wynikające z realizacji zabudowy na terenach obecnie niezainwestowanych, użytkowanych rolniczo,
- zwiększenie emisji zanieczyszczeń powietrza i hałasu oraz wytwarzania odpadów komunalnych, poboru wody i wytwarzania ścieków komunalnych, w związku z funkcjonowaniem nowej zabudowy.

Warunkiem niezbędnym dla ograniczania negatywnych skutków oddziaływań na środowisko, jakie mogłyby się pojawić w konsekwencji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, będzie respektowanie przez inwestorów przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z przepisów, zwłaszcza w zakresie prawidłowego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony przed hałasem, a także ochrony i kształtowania zieleni.

Rozwiązania w zakresie minimalizacji negatywnego oddziaływania nowych inwestycji na środowisko dotyczyć powinny:

- ograniczania emisji pyłów i gazów przez zastosowanie w systemach ogrzewania obiektów proekologicznych paliw,
- podejmowania działań w zakresie podniesienia efektywności energetycznej budynków,
- wykorzystywania w realizacji obiektów nowoczesnych technologii, w tym w zakresie wyciszania maszyn i urządzeń na etapie budowy
- wprowadzania zieleni izolacyjnej od dróg publicznych,
- przy zagospodarowywaniu terenów pozostawianie w granicach działek maksymalnie największej powierzchni biologiczne czynnej a także dokonywanie nasadzeń drzew i krzewów,
- prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi.

Analiza skutków realizacji ustaleń projektu planu prowadzona będzie w oparciu o wyniki pomiarów, ocen i analiz (dokonywanych dla całego obszaru gminy), wykonywanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring poszczególnych komponentów środowiska pozwoli na ocenę skutków realizacji ustaleń miejscowego planu i umożliwi reakcję na ewentualne negatywne zjawiska zachodzące w środowisku przyrodniczym. System monitorowania zmian zachodzących w omawianej przestrzeni opierać się powinien natomiast na okresowej ocenie przeglądu i rejestracji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, którego obowiązek przeprowadzenia wynika z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Akty prawne:

1. Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
2. Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu;
3. Dyrektywa 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko;
4. Dyrektywa Rady Europy w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków (2009/147/EW);
5. Dyrektywa Rady Europy w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (92/43/EWG);
6. Gminna Ewidencja Zabytków;
7. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2016 poz. 138);
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. 2016 poz. 1178);
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 112);
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U z 2014 r., poz. 1409);
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U z 2016 r. poz. 2183);
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012, poz. 1031);
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003, Nr 192, poz. 1883);
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2018 poz. 1119);
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. 2002 Nr 165, poz. 1359);
16. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. 2016, poz.71);
17. Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 roku w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. 2012, poz. 463);
18. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2018 poz. 1945, z późn. zm.);
19. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2018 poz. 208, z późn. zm.);
20. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2019, poz. 1396);
21. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. 2018, poz. 2268, z późn. zm.);
22. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r . o odpadach (t.j. Dz. U. 2019 poz. 701, z późn. zm.);

23. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz. U. 2018 poz. 954, z późn. zm.);
24. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2018 poz. 1614)
25. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. 2018 poz. 2067);
26. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. 2018 poz.2129);
27. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. 2017 poz. 1161);
28. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. 2018 poz. 1152).

Bibliografia:

1. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (Dz. U. 2016 poz. 1911);
2. Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego;
3. Ekofizjografia opracowana dla Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, BPP Lublin 2015;
4. Ekologiczne uwarunkowania rozwoju i zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego, Biuro Planowania Przestrzennego, Lublin 2000;
5. Europejska Konwencja Krajobrazowa;
6. Europejska Konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego;
7. Europejska Perspektywa Rozwoju Przestrzennego;
8. Geografia Regionalna Polski, Kondracki J., PWN, Warszawa, 1978;
9. Gminna Ewidencja Zabytków dla gminy Niedźwiada;
10. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 r., Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2011;
11. Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska);
12. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska);
13. Konwencja o różnorodności biologicznej;
14. Mapa hydrograficzna Polski, Wytyczne techniczne GIS, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa 2005;
15. Mapy zagrożenia powodziowego dla rzeki Wieprz (M-34-22-A-d-3 i M-34-22-C-b-1);
16. Ocena jakości powietrza w województwie lubelskim w 2017 roku, WIOS 2018;
17. Ocena obszarowa jakości wody na terenie powiatu lubartowskiego za 2016 rok, PSSE Lubartów;
18. Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, Biuro Planowania Przestrzennego w Lublinie,
19. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Niedźwiada oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w granicach miejscowości Niedźwiada, Niedźwiada Kolonia, Górka Lubartowska, Brzeźnica Leśna, Klementynów, Pałecznica Kolonia oraz Tarło;
20. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Niedźwiada na lata 2016 – 2020;
21. Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lubartów na okres 01.01.2015 – 31.12.2024;
22. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego – Lublin 2015;

23. Program gospodarki wodnej województwa lubelskiego, Lublin 2003;
24. Program ochrony przed suszą w województwie lubelskim, Lublin 2008;
25. Programu ochrony środowiska dla Gminy Niedźwiada;
26. Program ochrony środowiska dla powiatu lubartowskiego na lata 2018 – 2020 z perspektywą do roku 2024;
27. Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023 – Lublin 2016;
28. Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Niedźwiada;
29. Przedsięwzięcia o priorytetowym znaczeniu dla realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.);
30. Raporty o stanie środowiska województwa lubelskiego, Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie, Lublin;
31. Roślinność potencjalna https://www.igipz.pan.pl
32. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020, Zarząd Województwa Lubelskiego;
33. Strategia Rozwoju Gminy Niedźwiada na lata 2016 – 2023;
34. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych do zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013.
35. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Niedźwiada;
36. System monitoringu suszy rolniczej.